

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня “Магістр”

на тему:

ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Виконала: студентка 2 курсу, групи ОО-М2

Спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Снятинська Вікторія Миколаївна

Керівник: к.е.н., доц. Шкроміда Н. Я.

Рецензент: к.е.н., Щур Р.І.

Івано-Франківськ – 2023 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет Економічний

Кафедра Обліку і оподаткування

Освітній рівень Магістр

Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баланюк І. Ф.

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на магістерську роботу студенту

Снятинській Вікторії Миколаївні

1. Тема роботи “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством”, керівник роботи Шкроміда Надія Ярославівна, к.е.н., доц. кафедри обліку і оподаткування, затверджені наказом університету від “22 ” листопада 2022р. № 4.
2. Строк подання студентом роботи: до « ____ » _____
3. Вихідні дані до роботи: наукова література і нормативно-правові акти із питань обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, звітність ТОВ «Меш Інвест» за 2020-2022 роки.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): вивчити економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством, дослідити особливості класифікації фінансових результатів підприємства та порядок їх формування, ознайомитися з нормативно-правовим регулюванням обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, визначити особливості організації обліку доходів, витрат та результатів на підприємстві, розглянути синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства, розробити напрямки удосконалення облікової політики

підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління, провести аналіз динаміки й структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства, здійснити аналіз прибутковості діяльності підприємства та розглянути особливості контролю як ключової функцію управління підприємством.

5. Перелік графічного матеріалу: робота містить 24 таблиці, 10 рисунків та 3 додатки.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	к.е.н., доц. Шкроміда Н. Я.		
2	к.е.н., доц. Шкроміда Н. Я.		
3	к.е.н., доц. Шкроміда Н. Я.		

7. Дата видачі завдання 14 жовтня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні основи обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	17.03.2023	Виконано
2	Розділ 2. Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест» та напрямки їх удосконалення	27.06.2023	Виконано
3	Розділ 3. Аналіз і контроль формування фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест» в системі управління підприємством	15.11.2023	Виконано
4	Захист випускної роботи	21.12.2023 р.	Виконано

Студент _____ Снятинська В. М.

Керівник роботи _____ Шкроміда Н. Я.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

наукового керівника, кандидата економічних наук, доцента
Шкромиди Надії Ярославівни на магістерську роботу студентки
Снятинської Вікторії Миколаївни

на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством”

Актуальність теми. У нинішніх умовах господарювання сучасним підприємствам необхідно провести серйозні реформи в структурі управління господарською діяльністю, щоб адаптуватися до тих викликів, що є в економіці. Водночас деталізований облік та аналіз фінансової діяльності компанії є важливими для запобігання її банкрутства та забезпечення подальшої успішної діяльності. Фінансові показники є індикатором діяльності компанії та потребують ретельного обліку та аналізу. За фінансовими показниками можна судити про загальний успіх бізнесу. Виходячи з цього дана тема має актуальне значення.

Мета дослідження. Метою дослідження є розкриття теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також у розробці пропозицій щодо шляхів їх удосконалення.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження вибране підприємство ТОВ «Меш Інвест», м. Калущ, Івано-Франківська обл.

Предметом дослідження виступає система обліку, контролю і аналізу фінансових результатів досліджуваного підприємства.

У першому розділі магістерської роботи досліджено і розкрито економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством, узагальнено їх класифікацію та порядок формування,

проведено огляд нормативно-правових документів, що регламентують облік, контроль і аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

У другому розділі «Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів (на прикладі ТОВ «Меш Інвест») досліджено особливості організації та методики обліку доходів, витрат і фінансових результатів та напрямки удосконалення облікової політики підприємства з метою ефективного управління.

У третьому розділі роботи проведено аналіз динаміки і структури доходів, витрат та фінансових результатів діяльності виробничого підприємства, а також аналіз його прибутковості.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до рівня методичних розробок та прикладних рекомендацій і частково впроваджені в облікову практику ТОВ «Меш Інвест» (довідка від “02” листопада 2023 р. № 350).

Недоліки. З огляду на об’єкт дослідження автору доцільно було б більше звернути увагу на розкриття особливостей організації обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві з метою удосконалення робочого плану рахунків.

Загальний висновок. Магістерська робота Снятинської Вікторії Миколаївни на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” є завершеною, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

За результатами проходження науково-дослідницької практики та оцінювання якості підготовки дипломної роботи за освітнім рівнем “Магістр”, студентка рекомендується до захисту з оцінкою “відмінно”.

Науковий керівник
кандидат економічних наук
доцент кафедри обліку і оподаткування _____ Шкроміда Н. Я.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

магістра другого курсу, групи ОО-М2

Снятинської Вікторії Миколаївни

на тему:

“Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” (на прикладі ТОВ «Меш Інвест», м. Калуш)

Актуальність теми. Для ефективного управління діяльністю керівники й управлінці повинні мати оперативну економічну інформацію, яка відповідає їхнім потребам. Такий вид достовірної, точної та повної інформації формується в системі бухгалтерського обліку. Однією з важливих його частин, яка потребує особливої уваги, є облік, контроль і аналіз фінансових результатів та відображення їх у звітності. Це пояснюється тим, що фінансовий та майновий стан і ефективність бізнесу залежать від фінансових результатів, інформація про які систематизується в системі обліково-аналітичного забезпечення суб'єкта господарювання. З цих міркувань обрану тему дипломного дослідження можна вважати актуальною.

Самостійні розробки і пропозиції автора. У науковому дослідженні автор детально розглянув організаційно-методичні особливості бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві. Позитивним моментом є аналіз динаміки та структури фінансових результатів та факторний аналіз показників прибутковості товариства.

Практичне значення роботи. Виконання внесених пропозицій та рекомендацій дозволить поліпшити організацію обліку на досліджуваному підприємстві.

Недоліки. Слід відмітити, що у роботі в недостатній кількості посилення на літературні джерела, зокрема іноземні.

Магістерська робота Снятинської Вікторії Миколаївни на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” в цілому виконана відповідно до вимог, які ставляться МОН України до такого виду наукових робіт, заслуговує позитивної оцінки, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Рецензент

доктор економічних наук

доцент кафедри фінансового

обліку

_____

Щур Р.І.

ТОВ "Меш Інвест"

77300 м. Калуш вул. Пекарська,1,ЄДРПОУ 33358131 ПНН 333581320045 Св. ПДВ
100208334

р/р UA233253650000002600501607678 МФО 325365 в ЦФ ПАТ «КРЕДОБАНК»

e-mail: meshinvest.iryua@meta.ua

тел./факс (03472)6-66-60 тел. моб. 050 216 99 00

Директор Віблій Ігор Володимирович

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

магістра другого курсу групи ОО-М2

Снятинської Вікторії Миколаївни

на тему:

“Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством”

Актуальність теми. Головною метою діяльності кожного підприємства є одержання та максимізація прибутку, тому необхідно більш ретельно та кваліфіковано підходити до формування його складників – доходів та витрат, здійснювати внутрішній контроль та аналізувати фактори, під впливом яких формується фінансовий результат, досліджувати динаміку, тенденції, резерви, що впливають на ефективність діяльності підприємства.

Самостійні розробки і пропозиції автора. У науковому дослідженні автор запропонував конкретні пропозиції з обліку фінансових результатів та шляхів вдосконалення з метою максимізації прибутку за звітний період.

Практичне значення роботи. Застосування внесених пропозицій та рекомендацій дозволить поліпшити організаційні обліку та контролю фінансових результатів на підприємстві.

Недоліки. Суттєвих недоліків робота не містить.

Загальний висновок. Дипломна робота Снятинської Вікторії Миколаївни на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” виконана відповідно до вимог такого виду наукових робіт, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Головний бухгалтер ТОВ «Меш Інвест»

Фоміних Л. П.

02 листопада 2023 р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” (на прикладі ТОВ «Меш Інвест» складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 91 сторінках, ілюстрована 24 таблицями, 10 рисунками, 3 додатками. Список літератури включає 43 найменування.

Предметом дослідження виступає система обліку, контролю і аналізу фінансових результатів досліджуваного підприємства.

Об’єктом дослідження виступає діюча система, пов’язана з обліком, контролем і аналізом фінансових результатів в системі управління ТОВ «Меш Інвест».

Мета дипломної роботи полягає в дослідженні і розкритті теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також у розробці пропозицій щодо шляхів їх удосконалення.

Завданнями роботи є: дослідити і розкрити економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством, узагальнити особливості класифікації фінансових результатів підприємства та порядок їх формування, ознайомитися з нормативно-правовим регулюванням обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, визначити особливості організації обліку доходів, витрат та результатів на підприємстві, розглянути синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства, розробити напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління, провести аналіз динаміки й структури доходів, витрат і фінансових результатів підприємства, здійснити аналіз прибутковості діяльності підприємства та розглянути особливості контролю як ключової функцію управління підприємством.

Одержані результати можуть бути використані при формуванні

подальшої стратегії розвитку ТОВ «Меш Інвест» у сучасних умовах діяльності.

Рік виконання дипломної роботи 2022-2023 р.

Рік захисту роботи 21.12.2023 р.

ТОВ "Меш Інвест"

77300 м. Калуш вул. Пекарська,1,ЄДРПОУ 33358131 ПНН 333581320045 Св. ПДВ
100208334

р/р UA233253650000002600501607678 МФО 325365 в ЦФ ПАТ «КРЕДОБАНК»
e-mail: meshinvest.iryua@meta.ua

тел./факс (03472)6-66-60 тел. моб. 050 216 99 00
Директор Віблій Ігор Володимирович

Вих. № 350 від 02.11.2023 р

Державній екзаменаційній комісії

з присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку,
оподаткування та аудиту за освітнім рівнем "Магістр" спеціальності

071 "Облік і оподаткування"

ДОВІДКА

видана Снятинській Вікторії Миколаївні про те, що виконані нею розробки в процесі дослідження на тему: "Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством" (на прикладі ТОВ «Меш Інвест») та сформульовані на підставі цього пропозиції використані у обліковій практиці підприємства, на базі якого здійснювалося дослідження.

Директор

Віблій І. В.

Головний бухгалтер

Фоміних Л. П.

АНОТАЦІЯ

Снятинська Вікторія Миколаївна. “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” (на прикладі ТОВ «Меш Інвест»). – Рукопис.

Магістерська робота на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”. – Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ. – 2023 р.

В дипломній роботі досліджено теоретичні та організаційно-методичні положення, практичні рекомендації, щодо обліку, контролю та аналізу фінансових результатів у системі управління підприємством.

Розглянуто теоретичні основи обліку, контролю та аналізу фінансових результатів, а саме визначення економічних категорії за різними джерелами і авторами, їх класифікацію та нормативно-правове регулювання.

Досліджено та узагальнено особливості організації та методики обліку доходів, витрат і фінансових результатів та напрямки удосконалення облікової політики підприємства з метою ефективного управління.

Проведено аналіз доходів, витрат і фінансових результатів в системі управління діяльністю ТОВ «Меш Інвест» та запропоновано шляхи збільшення прибутковості у сучасних умовах господарювання. Узагальнено особливості контролю формуванням доходів, витрат та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві.

Ключові слова: фінансовий результат, доходи, витрати, собівартість, бухгалтерський облік, контроль, прибуток, збиток, аналіз.

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1.	Економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством	6
1.2.	Класифікація фінансових результатів підприємства та порядок їх формування	13
1.3.	Нормативно-правове регулювання обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	19
	Висновки до розділу	23
РОЗДІЛ 2	ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» ТА НАПРЯМКИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	
2.1.	Особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	25
2.2.	Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	32
2.3.	Напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління	42
	Висновки до розділу	48
РОЗДІЛ 3	АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
3.1.	Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів діяльності торговельного підприємства	50
3.2.	Аналіз прибутковості діяльності підприємства	58
3.3.	Контроль як ключова функція управління діяльністю підприємства: організація і методика	66
	Висновки до розділу	71
ВИСНОВКИ		72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		75
ДОДАТКИ		

ВСТУП

Актуальність даної теми. В сучасному бізнес середовищі інформація про фінансові результати є основою для прийняття рішень на всіх рівнях управління підприємством. Вона допомагає визначити стратегії розвитку, виявити негативні тенденції та зосередитись на основних цілях стратегічного планування. Інформація про фінансові результати, яка формується в системі обліково-аналітичного забезпечення дозволяє забезпечити сталість підприємства та фінансову стійкість, що особливо актуально в нинішніх умовах господарювання.

Облік і аналіз фінансових результатів сприяють впровадженню ефективних систем внутрішнього контролю, що допомагає уникнути фінансових ризиків і шахрайства.

Загалом, облік та аналіз фінансових результатів в сучасному бізнесі є невід'ємною частиною ефективного управління, що у підсумку забезпечує довгостроковий успіх підприємства.

Ступінь наукової розробки. Вагомий внесок у дослідження обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством зробили такі українські вчені: В. П. Багров, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, М. А. Болюх, Н. В. Чабанова, В. В. Сопко, Є. В. Мних, С. І. Шкарабан та інші.

Проблеми формування, обліку, контролю і аналізу фінансових результатів також розглядали іноземні вчені: Д. Стоун, М. І. Баканова, В. В. Ковальова, Д. Міддлтон, Ж. Рішар, І. Т. Балабанова, А. Д. Шермет, В. П. Привалова та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження і узагальнення теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також у розробці пропозицій щодо шляхів їх удосконалення.

Досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством;
- узагальнити класифікацію фінансових результатів підприємства та порядок їх формування;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку, контролю та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
- дослідити особливості організації обліку доходів, витрат та результатів діяльності товариства;
- розглянути синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;
- розробити напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління
- провести аналіз динаміки та структури доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест»;
- провести факторний аналіз показників рентабельності діяльності підприємства;
- узагальнити особливості контролю за формуванням доходів, витрат та фінансових результатів товариства.

Об'єктом дослідження виступає діюча система обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління ТОВ «Меш Інвест».

Предметом дослідження є система обліку, контролю і аналізу господарських операцій пов'язаних з фінансовим результатом діяльності підприємства.

Методи дослідження. Під час дослідження були використані такі економічні та загальнонаукові методи: порівняння (вертикальний та горизонтальний аналіз), елімінування (спосіб ланцюгових та абсолютних підстановок), групування, індукція, контроль, дедукція, групування та застосування наочних відображень (графіки, гістограми, діаграми) тощо.

Практичне значення одержаних результатів полягає в опрацюванні теоретико-методологічних основ обліку, контролю та аналізу фінансових результатів у системі управління підприємством.

У першому розділі магістерської роботи досліджено і розкрито економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством, узагальнено їх класифікацію та порядок формування, проведено огляд нормативно-правових документів, що регламентують облік, контроль і аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

У другому розділі «Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів (на прикладі ТОВ «Меш Інвест») досліджено особливості організації та методики обліку доходів, витрат і фінансових результатів та напрямки удосконалення облікової політики підприємства з метою ефективного управління.

У третьому розділі роботи проведено аналіз динаміки і структури доходів, витрат та фінансових результатів діяльності виробничого підприємства, а також аналіз його прибутковості.

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Дана робота викладена на 91 сторінках, ілюстрована 20 таблицями, 9 рисунками та 3 додатками. Список використаної літератури містить 43 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством

На сьогоднішній день, в умовах економічного формування суб'єктів господарювання, питання визначення, обліку та управління фінансовими результатами є найважливішим при здійсненні господарської діяльності підприємств, оскільки фінансовий результат являється основною підсумковою ознакою. Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не в залежності від виду його діяльності чи форми власності, є отримання позитивного кінцевого фінансового результату, тобто прибутку.

Трактування сутності фінансових результатів є важливою науковою проблемою. Ця категорія залишається в центрі уваги вчених не тільки у сфері бухгалтерського обліку, а й філософії, економічної теорії, мікроекономіки, макроекономіки, фінансів, менеджменту, і містить багато розбіжностей та протиріч, що обумовлює актуальність її дослідження.

Розуміння сутності фінансового результату діяльності підприємств та прийняття результативних управлінських рішень щодо подальшого їх розвитку – головна передумова підвищення ефективності їх діяльності.

Достовірність формування фінансового результату є головною підставою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема концептуальні основи складання та подання фінансових звітів, міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Слід зазначити, що діючі законодавчі акти та нормативно-правові документи, які регулюють питання бухгалтерського обліку не містять визначення поняття «фінансові результати».

Тому, варті уваги підходи щодо трактування сутності поняття «фінансові результати» за такими вченими як: Т. О. Білик, М. А. Болюх, В. Я. Бутинець, Г. Л. Вознюк, С. Ф. Голов, В. І. Іващенко, Г. В. Савицька, В. М. Костюченко, А. Г. Загородній, Н. В. Чабанова, Н. П. Кондраков, П. А. Костюк, В. Г. Лінник, В. В. Сопко та багато інших.

Слід зауважити, що найчастіше у науковій літературі зустрічається визначення згідно з яким під фінансовим результатом розуміють різницю між доходами та витратами підприємства. Таке визначення у своїх працях використовують Т. О. Білик, Р. В. Скалюк, Н. М. Ткаченко, А. Г. Загородній і Г. В. П. Багров, Є. В. Мних, С. І. Шкарабан та інші.

А. Б. Борисов, А. Г. Загородній та Г. Л. Вознюк теж прописують, що фінансовий результат можна тлумачити як приріст чи зменшення вартості власного капіталу.

На думку таких вчених, як О. О. Вороніна, Р. В. Скалюк та А. Д. Мочерний під фінансовим результатом слід розуміти результат господарської діяльності підприємства за певний часовий період, що позначається у вигляді прибутку чи збитку.

Також варто зазначити, що думки більшості науковців стосовно значення поняття «фінансовий результат» є тотожними. Таким чином, ми можемо зробити висновки що фінансовий результат тлумачиться, як співвідношення доходів і витрат діяльності підприємства, може бути прибутком або збитком, що, у свою чергу, завжди призводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. І тоді отриманий фінансовий результат буде характеризувати якість діяльності підприємства. Як бачимо, спектр визначень досить широкий, що можна висвітлити різними підходами науковців до розуміння даного поняття.

Порівняльний аналіз визначення сутності поняття «фінансові результати» за різними науковцями наведемо у табл. 1.1

Таблиця 1.1

Визначення сутності категорії «фінансовий результат» в економічному і обліковому аспектах

№ п/п	Автор	Сутність поняття «фінансові результати»	
1	Вороніна О. О. [6, с. 4]	Економічний аспект	Якісна характеристика фінансово-господарської діяльності фірми, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема показує значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища і кількісно підсумовується у вигляді прибутків (збитків)
2	Білик Т. О. [7, с. 56]		Визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і у випадку позитивного результату представляє собою додаткову вартість, виступає джерелом фінансування подальшого розвитку і поточної діяльності підприємства, а ще основним критерієм оцінки її ефективності
3	Скалюк Р. В. [8, с. 130]		Підсумкова категорія результативності господарської діяльності підприємства, котра показує величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, та виражається у абсолютних показниках прибутку (збитку), які відображають здібність прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства
4	Мочерний А. Д. [9]		Грошова форма результатів господарської діяльності організації або її підрозділів, відображена у вигляді прибутку або збитку
5	Ткаченко Н. М. [10]	Обліковий аспект	Отримані в процесі ведення діяльності доходи за вирахуванням витрат
6	Гриनावцева О. В. [11]		Сума валового доходу зменшеного на суму витрат, які пов'язані з здійсненням діяльності підприємства, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний період
7	Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. [12]		Різниця між доходами та витратами підприємства або його частини за певний період часу. Приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства у результаті діяльності у звітному періоді
8	Борисов А. Б. [13, с. 627]		Результат господарської діяльності фірми або його підрозділів, приріст (зменшення) вартості власного капіталу.

Можемо узагальнити що, фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким

чином, фінансовий результат вважається одним з найважливіших економічних показників, який буде узагальнювати усі результати господарської діяльності та надавати повну оцінку ефективності цієї діяльності.

Отже, фінансовий результат підприємства є основним узагальнюючим показником ефективності господарської діяльності. У наукових аспектах сьогодні не утворено єдиного остаточного підходу до трактування сутності даної категорії.

Для того, щоб більш детально розглянути сутність поняття фінансового результату, слід ознайомитись із визначенням його основних показників, які є наведені у нормативно-правових документах (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Визначення основних показників, які характеризують фінансовий результат підприємства

Джерело	Тлумачення терміну
Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [1]	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
	Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов’язань, яке буде призводити до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [2]	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
	Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов’язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)
	Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати
	Інший сукупний дохід – доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства
	Прибуток – сума, на яку доходи перевищують витрати
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції наданих знижок, вартості повернутих проданих раніше товарів, доходів, що за договорами належать комітентам та податків і зборів	

П(С)БО 15 “Дохід” [3]	Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що ця оцінка доходу може бути достовірно визначена
П(С)БО 16 “Витрати” [4]	Витратами звітного є зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що дані витрати можуть бути достовірно оцінені
Податковий Кодекс України [5]	Дохід з джерелом їх походження з України – будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, в тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України.

Отже, економічний зміст фінансових результатів відображає основну мету діяльності підприємства. Прибуток є джерелом фінансування розвитку виробничо-господарської діяльності підприємства.

Фінансовий результат ми розуміємо, як результат господарської діяльності, що показує різницю від порівняння доходів і витрат фірми за вирахуванням сум податків, що визначається за визначений період і в цілому або за видами діяльності та узагальнюється у вигляді прибутку (збитку).

Для того, щоб керувати господарською діяльністю потрібен фінансовий результат. В умовах ринкової економіки прибуток характеризує ефективність діяльності підприємств, є кінцевим позитивним результатом господарської діяльності, джерелом формування державного бюджету, основою для прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень.

Тому постійно постає запитання щодо покращення ефективності політики управління фінансовими результатами товариства, яка визначається розміром сформованого прибутку та типом його розподілу й використання.

Основними завданнями управління фінансовими результатами, зокрема прибутком, виділяють:

- забезпечення максимізації розміру прибутку в гранях можливостей ресурсного потенціалу фірми та обмежень ринкової кон'юнктури;
- забезпечення оптимальної пропорційності поміж рівня прибутку та допустимим рівнем ризику;

- забезпечення найбільш високої якості сформованого прибутку;
- забезпечення виплати передбачуваного рівня доходу власникам підприємства;
- забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за численням прибутку у відповідності з завданнями розвитку підприємства в довготерміновому періоді;
- забезпечення постійного збільшення ринкової вартості підприємства тощо.

Оскільки єдиної для всіх підприємств стратегії не існує, так як і не існує єдиного універсального стратегічного плану діяльності підприємства, який її представляє, процес вироблення стратегії для будь-якого підприємства буде унікальним і залежатиме від його позиції на ринку, динаміки розвитку, потенціалу, поведінки конкурентів, характеристик реалізованих товарів та ще деяких інших чинників.

Для стратегічного управління фінансовими результатами підприємства також потрібно враховувати фактори його внутрішнього середовища, оскільки вони безпосередньо впливають на підприємство й визначають його стратегічний потенціал та фінансову складову. А, тому, на них також обов'язково необхідно звертати увагу та брати до уваги їх поточні й прогностичні параметри при стратегічному плануванні прибутку.

Першим етапом є збір певної інформаційної бази управління відповідно до фінансового обліку, на основі яких здійснюється комплексний аналіз відхилень, прогнозування та планування результатів підприємницької діяльності. Відповідно виконується комплексний аналіз відхилень, за якого застосовуються такі методики, як: факторний аналіз доходів, витрат підприємства; аналіз фінансового стану, рентабельності, ділової активності, ліквідності фінансової стійкості; горизонтальний і вертикальний аналіз структури, обсягу і складу доходів та витрат.

Отже, система управління прибутком за етапами управління доходів, витрат і фінансових результатів товариства відображено на рис. 1.1.

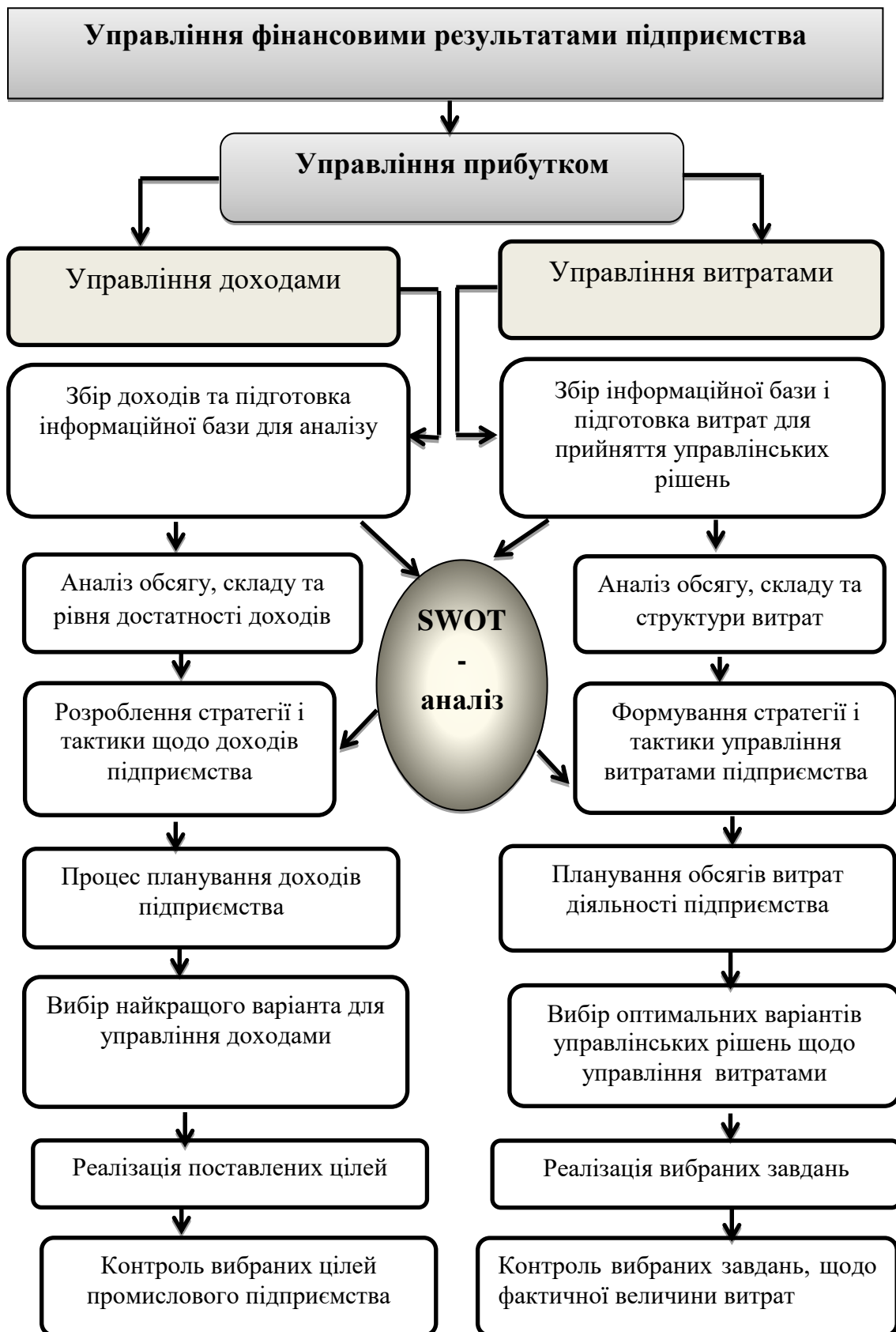

Рис. 1.1. Етапи управління фінансовими результатами підприємства

Джерело: узагальнено на основі 14, 22, 32

На даному етапі потрібно використовувати SWOT-аналізу, який дає нам можливість оцінити сильні і слабкі сторони. Після виявлення сильних і слабких сторін, так само як загроз і можливостей, відбувається установа ланцюжкових підстановок. Відповідно після того як було проведено аналіз і виявлено сильні і слабкі сторони підприємства, доцільно формувати тактику і стратегію управління витратами і доходами суб'єкта господарювання.

Наступним етапом буде планування доходів і витрат та виходячи з можливих варіантів вибирається оптимальний варіант рішень щодо управління доходами і витратами. Після цього дане підприємство переходить до етапу реалізації поставлених цілей щодо управління доходами, витратами.

Та останній етап, який є найважливіший – це контроль виконання вибраних і поставлених завдань, тобто перевірка відповідності фактичних результатів до прогнозованих.

Отже, в процесі управління фінансовими результатами на підприємстві можна проаналізувати чинники, які вплинули на їх величину і на цій основі сформулювати стратегії розвитку на майбутнє.

Управління фінансовими результатами є складовою фінансового управління та розглядається як одна з функцій фінансового менеджменту. Для аналізу ефективності управління фінансовими результатами підприємства повинні вчасно використовувати певні заходи з метою зміни обсягів реалізації продукції, залишків продукції, пропорцій між постійними та змінними витратами, цінової політики та підприємницького ризику.

1.2. Класифікація фінансових результатів підприємства та порядок їх формування

На сьогоднішній день, в умовах економічного формування суб'єктів господарювання, питання визначення, управління та класифікації фінансовими результатами є одним з найважливіших при здійсненні господарської

діяльності підприємств, оскільки фінансовий результат представляється основоположною підсумковою ознакою.

З метою формування достовірної інформації про фінансові результати та належного відображення цієї інформації в різних видах звітності досить важливою є правильна класифікація фінансових результатів.

Під класифікацією слід розуміти розподіл на групи на основі загальних ознак об'єктів, що розглядаються на закономірних зв'язках між ними для відображення одержаної інформації у зручному для управління та аналізу вигляді (табл.1.3).

Вдалий розподіл може знадобитися для практичних цілей. Слід зауважити, що адаптація класифікацій фінансових результатів до конкретних потреб фірми дозволить значно полегшити процес ведення обліку, складання та подання звітності, а також управління підприємством.

Розробка класифікаційних ознак для обліку фінансових результатів підприємства є важливою, адже полегшує процес організації синтетичного й аналітичного обліку, забезпечує правильність визначення фінансового результату. Слід врахувати, що вона повинна відповідати певним критеріям.

По-перше вона повинна бути теоретично обґрунтованою. По-друге її використання на практиці має бути визначене необхідністю.

Відповідно до П(С)БО 17 «Податок на прибуток» фінансові результати поділяються на обліковий прибуток та податковий прибуток. П(С)БО 17 дає наступне визначення цих фінансових результатів :

Обліковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування, яка є визначена в бухгалтерському обліку а також, відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період.

Податковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку), яка є визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування за звітний період.

В залежності від видів діяльності фінансові результати класифікуються на результати операційної діяльності, результати фінансової діяльності та результати від інвестиційної діяльності. Результат операційної діяльності – це

прибуток чи збиток, який є від основного виду діяльності. Результат фінансової діяльності - це показник господарської діяльності підприємства, який показує збільшення або зниження обсягу прибутку.

За процесом формування фінансові результати поділяються на такі види: валовий прибуток або збиток, фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток або збиток), фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток) і останній вид це чистий фінансовий результат (прибуток або збиток).

За періодом формування існують фінансові результати минулого року, звітного року та майбутнього. За джерелами формування фінансові результати поділяють на результати від реалізації, від володіння активами та від зміни цін.

В залежності від змісту є економічні, бухгалтерські та податкові фінансові результати. За ознакою відповідності фінансові результати класифікуються на планові, недотримані а також надлишкові.

За групами доходів можемо розрізнити цільові, нейтральні та додаткові фінансові результати. За значенням підсумкового результату існує позитивний фінансовий результат, що являється прибутком. Негативний фінансовий результат, це збиток, і також відзначають нульовий фінансовий результат.

За характером використання поділяють розподілений та нерозподілений результат.

Відповідно до класифікації за особливостями оподаткування фінансові результати класифікуються на оподатковувані та ті, що звільнені від оподаткування. За методикою розрахунку існує валовий, чистий та маржинальний фінансовий результат.

Таблиця 1.3

Класифікація фінансових результатів за різними ознаками

№ п/п	Класифікаційна ознака	Види фінансових результатів
1	За періодом формування	– минулого року – звітного року – майбутнього року
2	У розрізі видів діяльності	– від операційної діяльності – від фінансової діяльності – від інвестиційної діяльності

3	За процесом формування	<ul style="list-style-type: none"> – валовий прибуток/збиток – фінансовий результат від операційної діяльності(прибуток/збиток) – фінансовий результат до оподаткування (прибуток/збиток) – чистий фінансовий результат (прибуток/збиток)
4	За джерелами формування	<ul style="list-style-type: none"> – від реалізації – від володіння активами – від зміни цін
5	В залежності від змісту	<ul style="list-style-type: none"> – економічний – бухгалтерський – податковий
6	За відповідністю	<ul style="list-style-type: none"> – плановий – недотриманий – надлишковий
7	За групами доходів	<ul style="list-style-type: none"> – цільові – нейтральні – додаткові
8	За значенням підсумкового результату	<ul style="list-style-type: none"> – позитивний (прибуток) – негативний (збиток) – нульовий
9	За характером використання	<ul style="list-style-type: none"> – розподілений – нерозподілений
10	За особливостями оподаткування	<ul style="list-style-type: none"> – оподатковуваний – звільнений від оподаткування
11	За методикою розрахунку	<ul style="list-style-type: none"> – чистий – валовий – маржинальний

Класифікація доходів, витрат і фінансових результатів допомагає підприємству чітко та належним чином організувати та здійснювати їх облік і, відповідно, задовольняти інформаційні запити всіх користувачів. Тобто надавати користувачам ту інформацію, яка їх цікавить для прийняття ефективних управлінських рішень.

Діяльність підприємств у сфері фінансових результатів спрямована на отримання максимального прибутку та його правильний розподіл і використання, та при наявності збитків - на встановлення їх більш детальних причин і джерел покриття. Для того, щоб фінансовий результат був сформований необхідно усі доходи за звітний період відняти усі витрати за звітний період.

Національні П(С)БО передбачають формування фінансових результатів із залученням статичної моделі, яка знаходить свій практичний прояв у формі Звіту про фінансові результати (ф. № 2). П(С)БО № 3 «Звіт про фінансові результати» дає формування витрат як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). Доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів чи зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання власного капіталу за рахунок внесків власників) [7, с.219-220].

Окремі П(С)БО формулюють методологію обліку, визначення, визнання і оцінки на дату балансу відповідних активів за справедливою вартістю, що скеровано на складання статичної моделі балансу і обчисленню фінансових результатів.

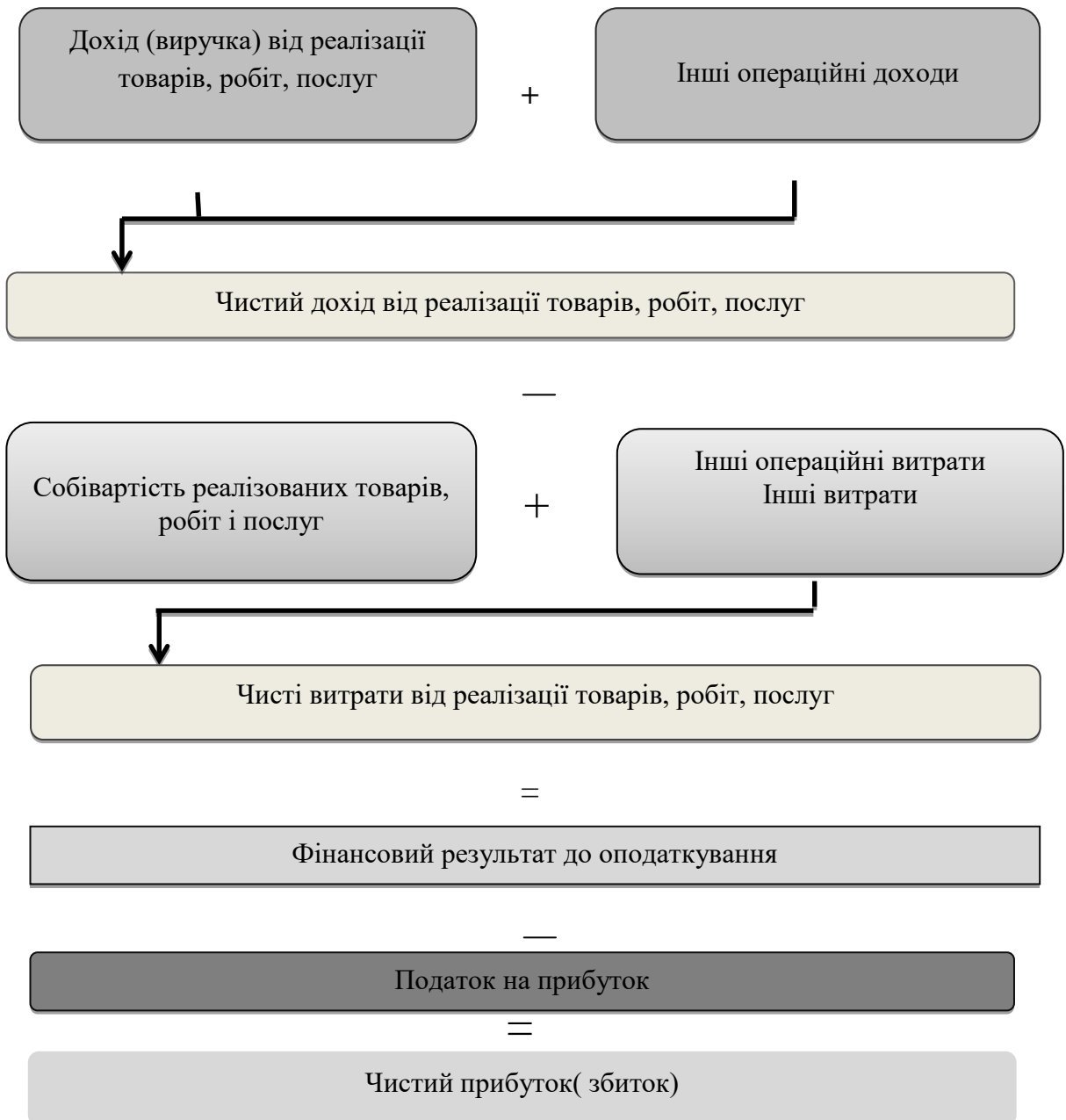
Для забезпечення прибутковості підприємства, отримання задовільного прибутку на підприємствах призначається поточний контроль за виконанням усіх етапів. Тобто, вплив усіх факторів, аналіз поточного стану підприємства, які будуть впливати на зміну результатів господарської діяльності, розрахунок планових показників прибутковості, моніторинг реальних етапів для досягнення запланованих цілей.

Звіт про фінансові результати дає можливість зробити точну оцінку діяльності для забезпечення дієвого використання ресурсів та для досягнення економічної ефективності фірми, оцінити ступінь ризику недосягнення конкретних завдань.

Якщо підприємство має намір збільшувати свій обсяг продажу, привласнити більшу частку ринку, пришвидшити темп зростання розвитку, тоді метою формування фінансових результатів мають бути заходи, які будуть спрямовані на зростання темпів росту підприємства. Для стабілізації та беззбиткової діяльності підприємства, де може бути низький рівень рентабельності, управління фінансовими результатами має бути направлене на

досягнення платоспроможності підприємства, а тому отримання такої суми, яка покриває всі витрати на поточну діяльність.

Отже, схематично порядок формування фінансового результату діяльності підприємства подано на рис.1.2.

Рис. 1.2. Формування фінансових результатів на підприємстві

Отже, формування фінансових результатів є дійсно дуже важливим показником діяльності господарюючих суб'єктів, результат яких може бути як позитивним так і негативним. Саме це і визначає ефективність діяльності підприємства. Для формування фінансових результатів треба правильно

відображати мету діяльності, аналізувати зміни показника прибутку, прибутковість підприємства. Якісне планування та правильність управлінських рішень дає можливість підвищувати показники фінансового результату та задовольнити потребу груп управління, а ще отримувати більш точну інформацію щодо фінансового стану підприємства.

Отже, в результаті дослідження встановлено, що є такі види класифікації фінансових результатів: за періодом формування, за процесом формування, за джерелами формування, в залежності від змісту, за відповідністю, за групами доходів, за значенням підсумкового результату, в залежності від характеру використання, за особливостями оподаткування та за методикою розрахунку.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Нормативно-правове регулювання є дуже важливою частиною, тому що на основі таких документів організовується та ведеться облік фінансових результатів. Система бухгалтерського обліку й економічного контролю за витратами в теперішніх підприємствах не може повністю існувати без належного їхнього нормативно-правового забезпечення.

В Україні нормативно-правова база обліку фінансових результатів класифікується за такими рівнями:

1. Міжнародний рівень на якому встановлені М(с)БО.
2. Національний рівень (Закони України, Постанови кабінету міністрів України, П(с)БО і інші положення).
3. Рівень підприємства (наказ про облікову політику, наказ про організацію бухгалтерського обліку, розпорядження).

Основним нормативно-правовим документом, який розкриває правила ведення бухгалтерського обліку в Україні є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Даний Закон визначає

правові засади організації, регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Також, Податковий кодекс в Україні визначає порядок формування доходів і витрат, що є основними складовими фінансового результату. Податковий кодекс - це Закон, який регулює відносини, які виникають при встановленні податків і зборів в Україні. Він також визначає цілий перелік необхідних податків, які стягуються в Україні та хід їх адміністрування. Крім того, податковий кодекс декларує права та зобов'язання платників податків, обмеження, компетенцію, обов'язки та повноваження контролюючих органів та осіб, які здійснюють податковий контроль. У податковому кодексі прописана відповідальність за порушення податкового законодавства.

Наступним нормативно-правовим документом, який регулює облік фінансових результатів є НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» який, визначає мету, склад і правила складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття усіх елементів. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності підприємств всіх форм власності, які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно з законодавством України.

При формуванні фінансового результату необхідно організувати облік відповідно до П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати».

Так, П(С)БО 15 «Дохід» визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності. В той час, П(С)БО 16 «Витрати» розкриває методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформацію про витрати підприємства та відображення в фінансовій звітності. Норми цих Положень (стандартів) застосовуються підприємствами незалежно від їх форм власності.

П(С)БО 17 «Податок на прибуток» також регулює формування в обліку даних про доходи, витрати та фінансовий результат.

П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 26 «Облік витрат на оплату праці» також регулюють формування в обліку інформації про витрати, що є складовою частиною фінансових результатів.

В Україні є затверджений План рахунків бухгалтерського обліку, і відповідно усі суб'єкти підприємництва повинні вести облік фінансових результатів за планом рахунків. Також існує Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку. Ця Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для підсумовування методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, зобов'язань, капіталу, а також фактів фінансово-господарської діяльності фірм.

Крім національних положень облік фінансових результатів в Україні регулюється також і Міжнародними стандартами. А саме - М(С)БО 1 «Подання фінансової звітності», М(С)БО 2 «Запаси», М(С)БО 16 «Основні засоби», М(С)БО 18 «Доходи», М(С)БО 19 «Виплати працівникам», М(С)БО 23 «Виплати на позики».

Отже, нормативно-правова база обліку фінансових результатів узагальнена у табл. 1.4

Таблиця 1.4

Нормативно-правові акти, які регулюють облік доходів, витрат та фінансових результатів

Назва документа	Характеристика застосування
Господарський кодекс України	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають в процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання
Цивільний кодекс України	Передбачає регулювання особистих немайнових та майнових відносин, засновані на юридичній рівності, вільне волевиявлення, майновій самостійності їх учасників.
Податковий кодекс України	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податку на прибуток, порядок його адміністрування, ставку податку, платників податку, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні

звітність в Україні”	
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”	Визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Норми положення застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності, які зобов’язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством. Зокрема, регламентує порядок підготовки та подання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Для регулювання обліку фінансових результатів застосовується в частині визначення витрат на амортизацію
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності. Для регулювання обліку фінансових результатів застосовується в частині списання запасів на витрати виробництва
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов’язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам”	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності, тобто регулює облік витрат на оплату праці
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності”	Визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставленості з фінансовою звітністю суб’єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб’єктів господарювання
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 “Запаси”	Надає рекомендації щодо визначення собівартості запасів та подальшого визнання витрат, включаючи будь-яке часткове списання до чистої вартості реалізації
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”	Регулює порядок визнання активів, визначення їхньої балансової вартості та амортизаційних відрахувань, а також збитків від зменшення корисності, які слід визнавати у зв’язку з ними, що впливає на підсумковий фінансовий результат
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 “Дохід”	Визначає обліковий підхід до доходу, який виникає в результаті певних типів операцій та подій
Міжнародний стандарт	Визначає порядок розкриття інформації про виплати

бухгалтерського обліку 19 “Виплати працівникам”	працівникам
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 “Виплати на позики”	Регулює облік витрат на позики
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про застосування Плану рахунків	Застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб. Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності

Отже, основними нормативно-правовими документами, які регулюють облік фінансових результатів в Україні є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 17 «Податок на прибуток», план рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку а також, Міжнародні стандарти фінансової звітності.

Висновки до розділу

В результаті дослідження теоретичних основ обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства можемо зробити висновки:

1. Сутність фінансових результатів в законодавчих документах не визначена, але за літературними джерелами та авторами встановлено, що фінансовий результат це - прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності.

2. Встановлено, що фінансові результати класифікуються за різними ознаками. В теорії і практиці визначено багато класифікаційних ознак, а саме: за періодом формування, за процесом формування, за джерелами формування, в залежності від змісту, за відповідністю, за групами доходів, за значенням

підсумкового результату, за характером використання, за особливостями оподаткування, за методикою розрахунку.

3. Основними нормативно-правовими документами, які регулюють облік фінансових результатів в Україні є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Доходи», П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 17 «Податок на прибуток», План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку а також, Міжнародні стандарти фінансової звітності.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» ТА НАПРЯМКИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

В даний час до одного з найважливіших показників, який відображає наскільки ефективно підприємство веде господарську діяльність належить фінансовий результат. Його значення напряму залежить від суми доходів та витрат певного періоду. На розмір кінцевого фінансового результату важливою мірою впливає ефективність організації бухгалтерського обліку доходів, витрат. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві залежить від форми власності, виду діяльності, системи оподаткування, чисельності колективу, технології і обсягу діяльності тощо.

Основною метою організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності є надання користувачам необхідної та своєчасної інформації про розмір доходів та витрат підприємства у правильні терміни.

До основних завдань організації обліку доходів та витрат діяльності належать:

- правильне визначення та достовірна оцінка доходів та витрат;
- виокремлення доходів та витрат підприємства за різними ознаками класифікації;
- правильне, повне та своєчасне відображення доходів та витрат у документах [22].

Тому розглянемо організацію обліку доходів, витрат та фінансових результатів на прикладі ТОВ «Меш Інвест».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Меш Інвест» є підприємством недержавної форми власності. Підприємство веде діяльність відповідно до Статуту.

Основним видом діяльності ТОВ «Меш Інвест» є будівництво житлових і нежитлових будівель (КВЕД 41.20). До даного виду діяльності відносяться також ремонтно-будівельні роботи. Крім основного виду діяльності товариство займається роздрібною торгівлею залізними виробами, будівельними матеріалами та сан. технічними виробами (КВЕД 47.52).

На балансі товариства обліковуються ОЗ вартістю 19,8 млн грн., (в т.ч. транспортні засоби, екскаватори, бульдозери), штатний склад працівників обліковує 22 чол.

Зараз, ТОВ «Меш Інвест» є одним із провідних підприємств галузі в регіоні. Це підприємство, яке здійснює будівництво промислових та комерційних об'єктів, реалізацію масштабних житлових проектів. Компанія постійно відстежує і освоює найсучасніші будівельні технології, оновлює парк будівельної техніки та спеціального обладнання, розширює коло субпідрядних організацій.

ТОВ «Меш Інвест» на умовах підряду пропонує наступні види будівельних робіт:

1. зведення конструкцій;
2. монтаж мереж;
3. загально будівельні роботи;
4. спеціальні будівельні роботи;
5. опоряджувальні роботи.

Підприємство здійснює ведення бухгалтерського обліку з використанням комп'ютерної програми "1-С Підприємство". Також підприємство перебуває на загальній системі оподаткування, тобто сплачує до державного бюджету нараховані суми з податку на прибуток, є платником ПДВ, нараховує ЄСВ на заробітну плату, а також утримує з неї ПДФО та військовий збір.

Організація бухгалтерського обліку – це цілеспрямована діяльність підприємства стосовно створення, постійному впорядкуванню і вдосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Згідно з нормативно-правовою базою, питання будови фінансового обліку доходів, витрат і фінансових результатів свідчить про його недостатню спрямованість на запити користувачів бухгалтерської інформації, оскільки бракує: розгорнутої інформації про фінансові результати за видами діяльності та її співвідношення з доходами та витратами підприємства; поглибленого розмежування доходів, витрат і фінансових результатів за видами операційної, фінансової й інвестиційної діяльності; впровадження класифікації доходів та фінансових результатів залежно від джерел їх формування (від реалізації, зміни цін та від інших операцій).

Основними завданнями організації бухгалтерського обліку витрат і доходів є: забезпечення точного визначення та достовірної оцінки витрат, доходів і фінансових результатів діяльності; поділ витрат, доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою; вчасне відображення в облікових регістрах; контроль над правильним визначенням фінансового результату; надання повної і правдивої інформації про витрати та доходи діяльності, а також про наявність і використання чистого прибутку (непокритих збитків) для вимог користувачів.

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання котрих вимагає законодавча база.

На даному підприємстві використовується форма організації бухгалтерського обліку, за якої є власний бухгалтерський штат, що і займається ведення обліку доходів, витрат і фінансових результатів. Бухгалтерський апарат складається з двох людей – головного бухгалтера та бухгалтера.

Його основним завданням є забезпечення дотримання підприємством встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку,

формування і подання у визначені терміни фінансової звітності, проведення постійного контролю за відображенням господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

До одного з основних внутрішніх нормативних документів підприємства у якому відображено систему організації на ньому бухгалтерського обліку доходів та витрат є «Наказ про облікову політику». Його затверджують наказом керівника підприємства та в одному з розділів визначають головні принципи організації обліку доходів, витрат і результатів діяльності.

Облікова політика на досліджуваному підприємстві формується так, щоб фінансова звітність цілком відповідала всім нормам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та НП(С)БО. Слід зазначити, що особні елементи облікової політики мають декілька альтернативних варіантів. Тобто підприємство може самостійно вибрати той варіант, який найкраще буде враховувати особливості його діяльності.

Облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності.

Підприємство самостійно відповідно до установчих документів визначає облікову політику. Постійне (з року в рік) вживання підприємством обраної облікової політики забезпечує дотримання одного з основних принципів бухгалтерського обліку - принципу послідовності.

Облікова політика має забезпечити універсальність вимог і підходів до бухгалтерського обліку з урахуванням якостей діяльності підприємства для складання якісної і достовірної фінансової звітності.

Таким чином, для достовірного відображення в обліку доходів та витрат доволі важливо правильно сформуванню облікову політику підприємства.

При формуванні Наказу про облікову політику особливу увагу потрібно приділити обліку доходів і витрат звітного періоду, адже від повноти розкриття інформація про них в обліку залежить значення фінансового результату підприємства.

Основні положення щодо обліку доходів і витрат, які слід відображати в Наказі про облікову політику наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні положення з обліку доходів, витрат та фінансових результатів у Наказі про облікову політику

Складові облікової політики щодо доходів	Складові облікової політики щодо витрат	Складові облікової політики щодо фінансових результатів
Класифікація доходів	Класифікація витрат	Систематизація фінансових результатів
Визнання та оцінка доходів	Визнання та оцінка витрат	Облікова політика надає можливість законного способу коригування фінансового результату і оподаткованого прибутку
Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг	Вживання 8 та 9 класу Плану рахунків для обліку витрат	
	Метод обліку витрат на виробництво і калькулювання фактичної виробничої собівартості продукції	
	Перелік і склад статей калькуляції виробничої собівартості	
	Перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат, бази їх розподілу	

Особливістю документування операцій з витратами, доходами та фінансовими результатами підприємства є те, що для них безпосередньо не затверджено типових форм документів.

Для правильної організації та ведення обліку доходів, витрат та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві проводять безперервне документування господарських операцій, що дозволяє підтвердити факти їх здійснення.

Основні первинні документи наведено в табл. 2.2.

Документальне підтвердження здійснення витрат залежить від виду витрат. Первинними документами для відображення доходів від реалізації, інших операційних доходів є рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, специфікації, акти інвентаризації, порівняльні відомості, акти оцінки, рішення

про надання асигнування, прибуткові касові ордери, виписки банку, довідки та розрахунки бухгалтерії тощо.

Таблиця 2.2

Документування операцій з обліку доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест»

№	Вид доходу, витрат	Назва документу
1	Дохід від реалізації	Рахунок-фактура, договір купівлі-продажу, видаткова накладна, накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, акт приймання-передачі, товарно-транспортна накладна, розрахунок бухгалтерії
2	Інші операційні доходи	Рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна, накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, розрахунок бухгалтерії
3	Інші доходи	Рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна, накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, договори із постачальниками
4	Прямі матеріальні витрати	Лімітно-забірна картка, акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів
5	Прямі витрати з оплати праці	Розрахункова відомість працівника, розрахункова відомість (зведена), таблиць обліку використання робочого часу
6	Амортизація виробничих основних засобів і нематеріальних активів	Відомість нарахування амортизації
7	Загальновиробничі витрати	Відомість розподілу загальновиробничих витрат
8	Інші прямі витрати	Акти виконаних робіт (придбаних послуг), рахунки і розрахунок спожитих послуг, авансові звіти, бухгалтерські довідки про списання та нарахування інших витрат

Відображення інших доходів в бухгалтерському обліку здійснюється на основі договорів, актів приймання-передачі, прибуткових касових ордерів, актів ліквідації, виписок банку, актів оприбуткування матеріалів, довідок і розрахунків бухгалтерії [18].

Віднесення доходів і витрат на фінансові результати оформляється розрахунком бухгалтерії. Довідки та розрахунки бухгалтерії призначаються також для відображення накопичення фінансових результатів відмінних видів діяльності та віднесення до складу нерозподіленого прибутку (збитку).

Відображення інформаційних показників щодо використання прибутку в бухгалтерському обліку відбувається на підставі розрахунків і довідок бухгалтерії. Переміщення зазначених документів здійснюється відповідно до графіку документообігу, який затверджений на підприємстві.

Отже, можемо зробити висновок, що головною метою організації обліку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства є надання користувачам своєчасної, обґрунтованої, достовірної інформації про витрати, доходи та результати діяльності у визначені строки. А основний документ підприємства у якому наведено порядок організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів є Наказ про облікову політику.

2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Належно організований облік доходів та витрат є особливо важливим для прийняття ефективних управлінських рішень, вчасного реагування на відхилення та в цілому для забезпечення максимального результату.

Отож, розглянемо порядок організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів на прикладі ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ».

Облік доходів на підприємстві ведеться на рахунках 7 класу плану рахунків, а саме:

- 1) На рахунку 70 «Доходи від реалізації» відображається виручка від реалізації товарів, робіт чи послуг, нарахована або одержана підприємством у звітному періоді нарастаючим підсумком з початку року.

2) На рахунку 71 «Інший операційний дохід» відображається дохід від реалізації інших оборотних активів, зарубіжної валюти, дохід від операційної оренди активів, одержані штрафи, пені, неустойки та інші доходи.

3) На рахунку 74 «Інші доходи», який призначений для обліку доходів, які виникають в процесі діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю підприємства.

Рахунок 70 «Доходи від реалізації» ведеться у розрізі таких субрахунків: 702 «Дохід від реалізації товарів» – підприємство узагальнює інформацію про доходи від реалізації товарів; 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» – підсумовується інформація про доходи від реалізації робіт і послуг.

Рахунок 71 «Інший операційний дохід» ТОВ «Меш Інвест» веде у розрізі наступних субрахунків: 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» - підсумовується інформація про доходи від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів тощо), а також необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу; 714 «Дохід від операційної курсової різниці» - узагальнюється інформація про доходи від курсових різниць за активами й зобов'язаннями підприємства - пов'язаними з операційною діяльністю підприємства. Рахунок 74 «Інші доходи», який використовується згідно субрахунку 746 «Інші доходи» узагальнює інформацію про інші доходи, які не відображені на інших субрахунках рахунку 74 «Інші доходи».

Бухгалтерські проводки по обліку доходів ТОВ «Меш Інвест» наведено у табл. 2.3

Таблиця 2.3

Бухгалтерські проводки по обліку доходів від реалізації товарів, робіт і послуг ТОВ «Меш Інвест»

№ п/п	Господарська операція	Дт	Кт
1	Підтверджено дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	36 /311	702-703
2	Показано суму податкового зобов'язання з ПДВ	702-703	641

3	Показано знижку, надану покупцям	702-703	36
4	Відображено дохід від реалізації виробничих запасів	377	712
5	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	712	641
6	Списано доходи на фінансовий результат	70 /71	79

Облік витрат на ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» ведеться відповідно до вимог П(С)БО 16 «Витрати» з використанням відповідних синтетичних рахунків 9 класу «Витрати діяльності», а саме із використанням синтетичних рахунків 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 97 «Інші витрати», 98 «Податок на прибуток», а також 23 «Незавершене виробництво».

Відповідно, за дебетом відображається збільшення суми цих витрат, а за кредитом - списання на рахунок 79 «Фінансовий результат».

Робочим планом рахунків на товаристві затверджено типові рахунки для відображення у бухгалтерському обліку витрат, що наведені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Робочий план рахунків з обліку витрат у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»

Синтетичні рахунки		Субрахунки	
Код	Назва	Код	Назва
23	Виробництво	231	Витрати основного виробництва
		232	Витрати допоміжних виробництва
		233	Витрати на утримання машин і механізмів
		234	
90	Собівартість реалізації	902	Собівартість від реалізації товарів покупцям та замовникам
		903	Собівартість від реалізації робіт і послуг
92	Адміністративні витрати	92	Адміністративні витрати
93	Витрати на збут	93	Витрати на збут
94	Інші витрати операційної діяльності	942	Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти

		945	Втрати від операційної курсової різниці
97	Інші витрати	97	Інші витрати
98	Податок на прибуток	98	Податок на прибуток

Дане підприємство інформацію про витрати на проведення будівельно-монтажних робіт за об'єктами й етапами відображає на активному рахунок 23 «Виробництво». Цей рахунок використовується для обліку за окремими аналітичними субрахунках витрат у виробництві.

Розглянемо бухгалтерські проводки по відображенню виробничих витрат у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» у табл.2.5.

Таблиця 2.5

**Бухгалтерські проводки по обліку виробничих витрат у
ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»**

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Списано на виробництво будівельні матеріали	231	201-205
2	Списано на виробництво паливо-мастильні матеріали	231	203
3	Списано на виробництво запасні частини	231	207
4	Списано інші матеріали	231	209
5	Списано вартість МШП на виробництво	231	22
6	Нараховано амортизацію основних засобів виробничого призначення	231	131
7	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	231	661
8	Нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП	231	651
9	Проведено утримання:		
9.1	- податку на доходи фізичних осіб	661	641

9.2	- військового збору		642
-----	---------------------	--	-----

Для узагальнення інформації про собівартості реалізованих будівельно-монтажних робіт і товарів на підприємстві призначений синтетичний рахунок 90 «Собівартість реалізації» (субрахунки 902 і 903). Наприкінці кожного звітної періоду сальдо рахунка 90 «Собівартість реалізації» списується в дебет рахунка 79 «Фінансовий результат».

Розглянемо бухгалтерські проводки з відображення собівартості реалізованих товарів, робіт і послуг у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» (табл.2.6).

Таблиця 2.6

**Бухгалтерські проводки з обліку собівартості реалізованих товарів,
робіт і послуг у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»**

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено собівартість реалізації товарів оптом	902.1	281
2	Відображено собівартість реалізації товарів роздріб	902.2	281
3	Відображено собівартість реалізації зварювального обладнання	902.3	281
4	Відображено собівартість реалізації полімерних ємностей	902.4	281
5	Відображено собівартість реалізації робіт і послуг	903	231
6	Відображено собівартість реалізації загальнобудівельних робіт	903.1	231
7	Відображено собівартість реалізації спеціальних будівельних робіт	903.2	231
8	Відображено собівартість реалізації монтажних робіт	903.3	231
9	Відображено собівартість реалізації трубопроводів послуг	903.4	231
10	Списано собівартість реалізованих товарів на фінансовий результат	791	902 902.1 902.3 902.4
11	Списано собівартість реалізації робіт і послуг на фінансовий результат	791	903 903.1 903.2 903.3

			903.4
--	--	--	-------

Для обліку адміністративних витрат підприємство використовує рахунок 92 «Адміністративні витрати», для якого характерними є загальногосподарські витрати, що спрямовані на управління діяльності у масштабі всього підприємства.

Сума понесених адміністративних витрат відображується за дебетом рахунка 92 «Адміністративні витрати», а за кредитом проводиться їх списання на фінансовий результат звітного періоду (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

**Бухгалтерські проводки з обліку адміністративних витрат у
ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»**

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено суму нарахованої заробітної плати адміністративного персоналу	92	661
2	Нарахування резерву на оплату відпусток	92	471
3	Відображено нарахування ЄСВ	92	651
4	Відображено амортизацію основних засобів і нематеріальних активів	92	131 132
5	Відображено витрати на відрядження	92	372
6	Відображено витрати на оплату ліцензій	92	377
7	Відображено витрати на ремонт, оренду та опалення приміщення від сторонніх осіб	92	631
8	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92

Для обліку витрат, що пов'язані із збутом товарів і робіт на підприємстві використовується синтетичний субрахунок 93 «Витрати на збут». Відповідно за дебетом здійснюється узагальнення витрат на збут, а за кредитом списуються на фінансові результати.

Розглянемо бухгалтерські кореспонденції з обліку витрат на збут на ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Бухгалтерські проводки з обліку витрат на збут у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено суму амортизації основних засобів, що використовуються при реалізації товарів	93	131
2	Списано паливо, що використовуються для збутової діяльності	93	203
3	Нараховано заробітну плату працівникам відділу збуту	93	661
4	Відображено нарахування ЄСВ	93	651
5	Списано малоцінні швидкозношувані предмети, що використовуються для збуту	93	22
5	Відображено витрати на відрядження	93	372
6	Відображено витрати на рекламу	93	685
7	Списано збутові витрати на фінансовий результат	791	93

На рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» досліджуване підприємство веде облік витрат в розрізі субрахунків:

- на субрахунку 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів» відображається собівартості реалізованих виробничих запасів (сировини, матеріалів, відходів тощо) і необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу.

- на субрахунку 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» можна вести облік нестач грошових коштів та інших вартостей і втрат від псування цінностей, що виявлені в процесі заготовки, переробки, збереження і реалізації.

- на субрахунку 948 «Визнані штрафи, пені, неустойки» ведеться облік економічних санкцій за невиконання підприємством законодавства та умов контрактів.

На рахунку 97 «Інші витрати» ведеться облік витрат, що виникають в процесі діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з виробництвом або реалізацією товарів та послуг.

На рахунку 98 «Податок на прибуток акумулюються суми до сплати податку на прибуток. За дебетом рахунка відображають суму нарахованого податку на прибуток, а за кредитом – списання на рахунок 79 “Фінансові результати”.

Організація аналітичного обліку витрат, доходів і фінансових результатів здійснюється за кожним їх видом у розрізі рахунків.

Аналітичний облік доходів від реалізації необхідно організувати за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту або іншими напрямками, визначеними підприємством.

Аналітичний облік доходів і витрат до окремих рахунків або субрахунків ведеться в особливих відомостях або книгах, прийнятих на цьому підприємстві за формою бухгалтерського обліку, яка підприємством використовується. Підсумки доходів і витрат на окремих аналітичних рахунках (статтях) підраховуються за звітний місяць.

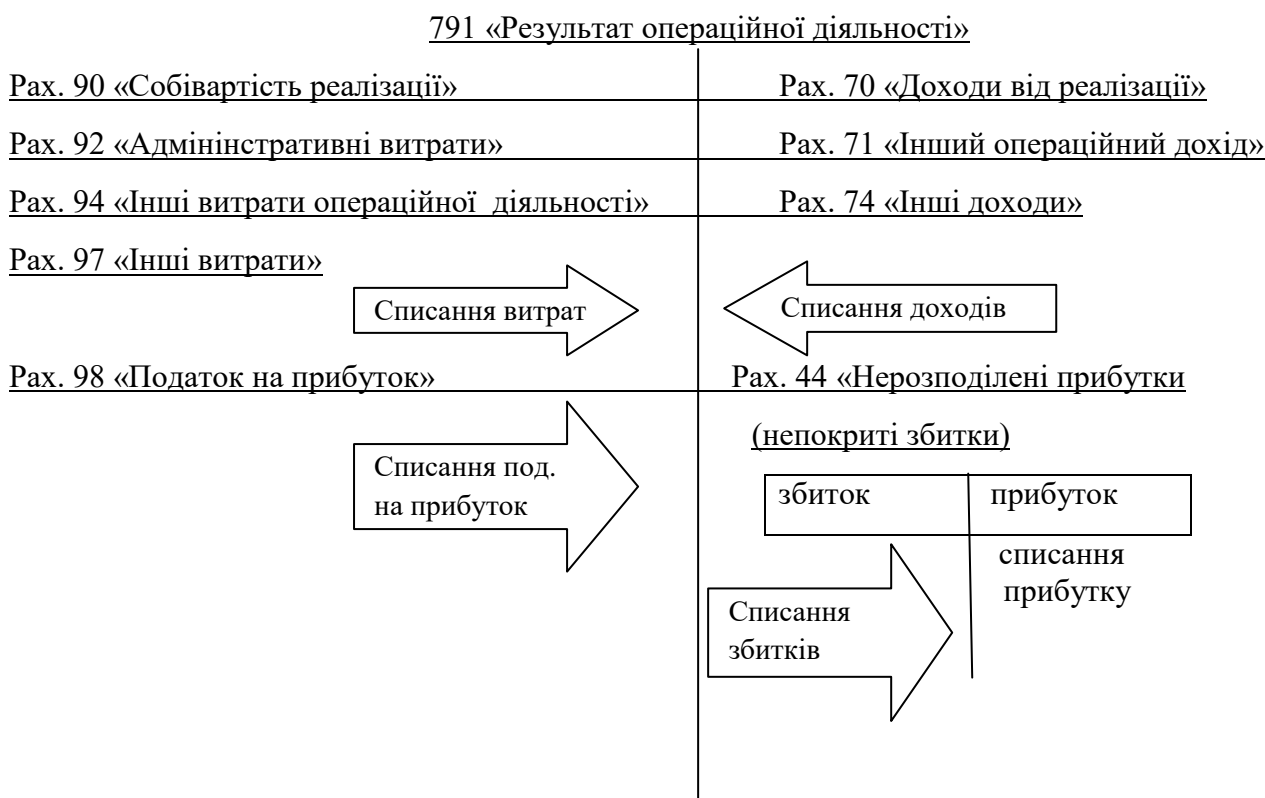
Аналітичний облік фінансових результатів ведеться за їх характером, видами продукції, товарів, робіт, послуг та іншими напрямками, зазначеними підприємством.

Підприємство може самостійно розробляти додаткові субрахунки та аналітичні рахунки, виходячи зі видів діяльності, реальних потреб, завдань управління і контролю.

Відповідно фінансовий результат (прибуток, збиток), визначений за даними субрахунка 791 “Результат операційної діяльності” за відповідними кореспонденціями списується на рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”. Рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)” призначений для відображення в обліку нерозподілених прибутків та непокритих збитків. За кредитом відображується зростання прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом – збитки. Даний рахунок має такі субрахунки:

- 441 “Прибуток нерозподілений” - відображаються присутність та рух нерозподіленого прибутку;
- 442 “Непокриті збитки” - узагальнюються непокриті збитки;
- 443 “Прибуток, використаний у звітному періоді”.

Формування фінансового результату здійснюється шляхом зіставлення усіх наявних доходів та витрат звітного періоду. Тобто порівняння за допомогою методики доходів за різними господарськими операціями, від реалізації певних товарів, надання послуг та виконання певних робіт, що несуть за собою наявні витрати під час здійснення таких видів діяльності.

Рис. 2.1. Схема формування фінансових результатів у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»

Розглянемо формування в обліку фінансових результатів від усіх видів діяльності ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Облік формування фінансових результатів від усіх видів діяльності

№	Зміст господарської операції	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит

1.	Списано доходи на фінансовий результат	70,71,74	79
2.	Списано витрати на фінансовий результат	79	90,92,93,94
2.	Нараховано податок на прибуток	98	641
3.	Закриваємо рахунок витрат на податок на прибуток	79	98
4.	Перераховано до бюджету суму податку на прибуток	641	311
5.	<i>Відображено фінансовий результат -прибуток</i>	79	441
6.	<i>Відображено фінансовий результат - збиток</i>	442	79

Фінансовий результат діяльності підприємства проявляється у зміні розміру його власного капіталу за звітний період. Здатність підприємства забезпечити постійний зріст власного капіталу може бути оцінено системою показників фінансових результатів. Узагальнено найбільше важливі показники фінансових результатів діяльності підприємства представлено у формі № 2 річної та квартальної бухгалтерської звітності. До них припадають: прибуток (збиток) від реалізації; прибуток (збиток) від фінансово-господарської діяльності; прибуток (збиток) даного періоду; нерозподілений прибуток (збиток) даного періоду.

Безпосередньо за даними форми № 2 можуть бути розраховані ще показники фінансових результатів: прибуток (збиток) від фінансових та інших операцій; прибуток, що лишається в розпорядженні організації після сплати податку на прибуток та інших неухильних платежів (чистий прибуток); валовий дохід від реалізації товарів, продукції, робіт, послуг. У формі № 2 за всіма переліченими показниками наводяться також порівняльні дані за аналогічний період минулого року.

Під час створення підприємства в установчих документах засновники мають право вказати напрями, за якими буде розподілений прибуток. Під час проведеного дослідження ми встановили, що за час роботи підприємства засновники мають можливість змінити перелік напрямів розподілу прибутку.

Перш за все це пов'язане з:

- внутрішньою політикою підприємства;
- зміною засновників підприємства;

– ефективним чи не дуже ефективним веденням обліку;
 – змінами на ринку товарів (робіт, послуг);
 – бажанням засновників підвищити обороти виготовлення товарів (робіт, послуг).

Отже, на даному підприємстві ми визначили, що основними напрямками розподілу прибутку є:

- формування резервного капіталу;
- покриття збитків минулих періодів;
- виплата дивідендів;
- збільшення розміру зареєстрованого (пайового) капіталу.

Як правило, на підприємстві не може відбуватися ніякого іншого використання прибутку, крім наведених вище напрямів, а також покриття збитків попередніх періодів, та виправлення помилок з коригуванням прибутку.

Відповідно, розглянемо бухгалтерські проводки з відображення в обліку нерозподіленого прибутку у ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» за напрямками використання (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Бухгалтерські проводки формування і використання нерозподіленого прибутку ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ»

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено фінансовий результат після оподаткування: - прибуток - збиток	79	441
		442	79
2	Частина чистого прибутку використано для нарахування дивідендів засновникам	443	671
3	Проведено розподіл чистого прибутку на додатковий капітал	443	42
4	Збільшення резервного капіталу	443	43
5	Збиток звітнього року покрито за рахунок:		

6	- нерозподіленого прибутку минулих років	441	442
7	- додаткового капіталу	42	442
8	- резервного капіталу	43	442

Отже, досліджуючи особливості обліку доходів, витрат та фінансових результатів встановлено, що важливу роль для створення раціональної системи обліку необхідна, в першу чергу, правильно визначена облікова політика, яка буде містити усі необхідні аспекти. Важливо з кількох альтернативних варіантів, що передбачені законодавством, вибрати лише ті, які враховуватимуть ознаки діяльності підприємства.

Встановлено, що досліджуване підприємство використовує типову кореспонденцію рахунків для обліку доходів і витрат з використанням рахунків 7 і 9 класу. Як-от, для обліку доходів застосовує рахунки: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід» та 74 «Інші доходи», а для обліку витрат рахунки: 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 97 «Інші витрати» та 98 «Податок на прибуток». Для обліку фінансових результатів використовують рахунок 79 «Фінансові результати».

2.3. Напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління

Облікова політика підприємства передбачає реалізацію принципу послідовності, який вимагає постійного (із року в рік) застосування підприємством обраних принципів та методів бухгалтерського обліку. При цьому зміна облікової політики можлива тільки у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, і повинна бути аргументована та розкрита у фінансовій звітності.

Облікова політика є важливою передумовою забезпечення такої якісної характеристики фінансової звітності як зіставність, яка дозволяє користувачам фінансової звітності порівнювати фінансові звіти за різні періоди та фінансові звіти різних підприємств [21, с.120].

При розробці облікової політики в елементі витрат одним з найважливіших питань є групування витрат – поділ витрат на витрати, що утворюють вартість запасів, тобто відносяться на собівартість, і витрати періоду. Необхідність такого групування зумовлено принципом відповідності і неможливістю ототожнити витрати на збут, адміністративні та інші операційні витрати з продукцією, що уже зроблена або роботами та послугами, що уже виконані.

Зв'язок обліку витрат та калькулювання собівартості продукції по-різному позначаються на процедурі обліку виробничих витрат. Тому дуже важливим напрямом удосконалення є аргументований вибір об'єктів обліку витрат і калькулювання продукції, а також оптимізація їх зв'язку.

Таким чином, об'єкти обліку і об'єкти групування витрат фігурують автономно і вирізняються за економічним змістом. Об'єктами обліку витрат є витрати виробництва, а саме сировина, матеріали, заробітна плата та інше, а об'єктами групування витрат є якраз ті позиції, за якими організовується узагальнення витрат в аналітичному обліку з метою формування собівартості окремих видів продукції. В цьому зв'язку дуже серйозним є співвідношення між поняттями калькулювання і облік витрат, формування собівартості та калькулювання, собівартість та облік витрат. В обліковій політиці підприємства таке питання має бути завжди вирішено.

Основною метою фінансово-господарської діяльності будь-якого комерційного підприємства є отримання прибутку. Прибуток являє собою позитивний фінансовий результат діяльності товариства. Кожна організація зацікавлена в отриманні максимально великого фінансового результату і в зв'язку з цим перед підприємством ставиться мета - оптимізації прибутку при зміцненні фінансового стану.

При використанні різних варіантів облікової політики підприємство має можливість впливати на фінансові результати. Це унеможливорює зіставлення показників фінансової звітності, створює передумови для приховання правдивого розміру фінансових результатів, що в кінцевому підсумку спричинює необ'єктивне обчислення доходу у системі національних підрахунків. Тому перед управлінським персоналом кожного підприємства стоїть завдання щодо формулювання такої облікової політики, яка б враховувала вплив на підприємство всієї множини внутрішніх і зовнішніх факторів.

Облікова політика дозволяє законним шляхом маніпулювати такими даними звітності як: оцінкою активів, величиною прибутку і т.д. Від обраного методу обліку фактів господарської діяльності залежить фактор фінансового становища підприємства, яка відображається у фінансовій звітності.

Вважаємо, що забезпечення об'єктивності процесу формування фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест» з використанням методів облікової політики потрібно забезпечення тісного взаємозв'язку між власником (керівником) підприємства, який спричинює відповідальність за організацію бухгалтерського обліку і за формування облікової політики та головним бухгалтером, за допомогою якого повно обґрунтовується зміст облікової політики.

У сучасних умовах господарювання суттєво впливають на формування фінансових результатів адміністративні витрати та витрати на збут. За своєю економічною суттю адміністративні витрати мають взаємозв'язок до всіх складових діяльності підприємства, а не тільки до операційної діяльності.

Діюча на даний час система обліку та фінансової звітності не забезпечує такого поділу адміністративних і збутових витрат, що, відповідно, ставить під сумнів дотримання принципу відповідності.

Елементи облікової політики підприємства обходять практично усі складові активів, забезпечення, доходів і витрат та інших об'єктів обліку.

На наше переконання всі елементи облікової політики підприємства так чи інакше мають свій вплив на фінансові результати.

Однак, найбільший вплив на фінансові результати, мають такі елементи:

- вибір моменту реалізації;
- визначення методу оцінки вибуття запасів;
- визначення методу нарахування амортизації.

Одним із найвпливовіших елементів облікової політики підприємства є відбір методу нарахування амортизації. Відповідно до Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», встановлено такі методи нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості (відсотковий), прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний та виробничий [15, с. 63].

Значний вплив на фінансові результати має ще і вибір методів оцінки вибуття запасів. Найбільш об'єктивним з точки зору визначення фінансових результатів є саме метод ідентифікованої собівартості, але він не застосовується на підприємствах із значним переліком запасів.

Підприємства рідко передбачають в обліковій політиці виготовлення резервів, за винятком резервів, створення яких було передбачено законодавством.

Створивши резерв по сумнівних боргах ТОВ «Меш Інвест» може списувати до витрат прострочену дебіторську заборгованість, не чекаючи, коли закінчиться термін позовної давності. Для визначення фінансового результату необхідно правдиво сформулювати доходи і витрати підприємства. Тут входить в силу принцип відповідності доходів тих видатків, завдяки яким дані витрати були отримані. А саме це є: вибір методики амортизації, оцінки запасів, резервування витрат, нарахування резервів, визнання моментів виникнення витрат, організованість списання загальногосподарських витрат.

Аналіз законодавства в сфері бухгалтерського обліку і оподаткування має бути поглибленим і ґрунтовним для виявлення зазначених способів обліку. Вибір способів обліку з альтернативних варіантів здійснюється з врахуванням

усіх факторів, пов'язаних з особливостями підприємства, які можуть вплинути на прийняття рішень при розробці облікової політики

Змінювати принципи облікової політики не потрібно щороку. Робити це можна, тільки якщо відбулися кардинальні зміни законодавства, фірма реорганізувалася або розпочала вести зовсім новий вид діяльності. Проте, облікову політику з метою оподаткування бухгалтер має право робити щороку, якщо прийшли до висновку, що доцільніше буде використовувати інший метод обліку. Добре продумана облікова політика дозволяє пов'язати бухгалтерський і податковий облік.

Отож, враховуючи вище наведене пропонуємо для ТОВ «Меш Інвест» проект наказу «Про облікову політику», структура якого наведена на рис. 3.2

Рис. 3.2. Проект наказу «Про облікову політику підприємства»

При затвердженні принципів облікової політики необхідно розробити правила документообігу на підприємстві, до яких зазвичай докладають графік документообігу. Графіком встановлюється на підприємстві доцільний документообіг, тобто передбачається оптимальне число виконавців, через яких буде поширюватися кожен первинний документ, і визначається мінімальний термін його знаходження в тому чи іншому підрозділі [23].

Основна мета впровадження графіка складається в раціоналізації документообігу в організації з тим, щоб кожен первинний документ якомога швидше проходив через конкретних виконавців. Графік документообігу слугує удосконаленню всієї облікової роботи на підприємстві, посиленню контрольних функціонувань бухгалтерського обліку, підвищенню рівня механізації і автоматизації облікових робіт.

У першому розділі, що визначає організацію бухгалтерського обліку, має бути показана організаційна структура бухгалтерської служби, тобто визначення меж відповідальності за організацію обліку на підприємстві, призначення та звільнення головного бухгалтера, працівників бухгалтерії; формулювання напрямів соціального розвитку бухгалтерської служби.

Другий розділ наказу містить: нормативно-правову базу, що налагоджує організацію, методологію та техніку ведення обліку і складання звітності (передбачений перелік документів, якими необхідно керуватися); умови зміни облікової політики, тривалість операційного циклу, обраний метод оцінки необоротних активів, метод нарахування амортизації; порядок обліку та методи оцінки запасів і транспортно-заготівельних витрат; типи створюваних резервів; визнання доходів та витрат, фінансових результатів та порядок розподілу прибутку [27].

У третьому розділі наказу розміщено робочий план рахунків, форма обліку підприємства, графік документообігу, норми ведення аналітичного обліку, форми бухгалтерських документів, організацію і порядок проведення та складання інвентаризації, організацію контролю, порядок складання та подання

оперативної звітності, бухгалтерської (фінансової) і статистичної, стан та розріст комп'ютеризації облікових робіт.

Отже, облікова політика дозволяє законним шляхом маніпулювати такими показниками звітності як: оцінкою активів, величиною прибутку і т.д. Від вибраного методу обліку фактів господарської діяльності залежить картина фінансового становища фірми, яка відображається у фінансовій звітності. До основних елементів облікової політики, які найбільше впливають на фінансові результати діяльності фірми ТОВ «Меш Інвест», належать: вибір моменту реалізації; визначення методу оцінки вибуття запасів; визначення методу нарахування амортизації.

За результатами аналітичної оцінки підготовлено рекомендації щодо вдосконалення облікової політики ТОВ «Меш Інвест», зокрема сформовано проект Наказу про облікову політику підприємства, який визначає організацію обліку, методику обліку та техніку обліку, та в разі необхідності доповнюється додатками.

Висновки до розділу

Дослідивши організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності ТОВ «Меш Інвест» та напрямки їх удосконалення, можемо зробити наступні висновки.

1. Головною метою організації обліку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства є надання користувачам своєчасної, обґрунтованої, достовірної інформації про витрати, доходи та результати діяльності у визначені строки. А основний документ підприємства у якому наведено порядок організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів є Наказ про облікову політику.

2. Встановлено, що синтетичний і аналітичний облік на досліджуваному підприємстві складається з типової кореспонденції рахунків для обліку доходів і витрат з використанням рахунків 7 і 9 класу. Як-от, для обліку доходів застосовує рахунки: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід»

та 74 «Інші доходи», а для обліку витрат рахунки: 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 97 «Інші витрати» та 98 «Податок на прибуток». Для обліку фінансових результатів використовують рахунок 79 «Фінансові результати». Він виникає шляхом списання на нього в кінці звітного періоду рахунків обліку доходів і витрат, тобто класу 7 та 9.

3. За результатами дослідження напрямків удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління підготовлено рекомендації щодо вдосконалення облікової політики ТОВ «Меш Інвест», зокрема було сформовано проект наказу «Про облікову політику підприємства», який визначає основні принципи організації, методики та техніки обліку, і в разі необхідності доповнюється додатками.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

3.1. Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів діяльності торговельного підприємства

Для проведення оцінки діяльності підприємства необхідно опиратися на певну інформацію. Таку інформацію можна отримати шляхом проведення детального аналізу доходів, витрат та фінансових результатів підприємства, оскільки значення доходів та витрат безпосередньо впливають на кінцевий фінансовий результат, який може бути як у вигляді прибутку, так і у вигляді збитку. Аналіз доходів і витрат є важливим, адже сприяє пошуку можливих шляхів збільшення доходів та зменшення витрат, що в кінцевому результаті дозволить збільшити фінансовий результат.

Важливо своєчасно проводити детальний аналіз доходів, витрат і фінансових результатів та факторів, що на них впливають. Це позитивно вплине не тільки на економічне становище самого підприємства, але й на ступінь суспільного виробництва загалом.

До завдань аналізу доходів і витрат діяльності підприємства слід віднести:

- оцінку виконання плану та дослідження структури доходів і витрат;
- дослідження факторів та розрахунок їх впливу на зміну значення доходів і витрат підприємства;
- проведення пошуку резервів, що дозволять збільшити рівень доходів та зменшити рівень витрат підприємства;
- розробку заходів, що дозволять забезпечити ефективне застосування виявлених резервів.

До завдань аналізу фінансових результатів належать:

- дослідження можливостей отримання прибутку відповідно до наявних ресурсів підприємства;
- проведення постійного контролю за виконанням плану щодо сум прибутку та оцінка їх обґрунтованості;
- вивчення складу і динаміки фінансових результатів;
- виявлення чинників формування показників прибутку та проведення аналізу їх впливу на прибуток підприємства;
- пошук резервів збільшення суми прибутку;
- розробка заходів спрямованих на ефективне використання виявлених в процесі дослідження резервів росту фінансових результатів підприємства в подальшій діяльності та проведення контролю за їх виконанням.

Узагальнимо, що основним завданням аналізу фінансових результатів є оцінка діяльності підприємства з метою досягнення максимізації суми прибутку за рахунок пошуку та подальшого впровадження в діяльність підприємства виявлених резервів.

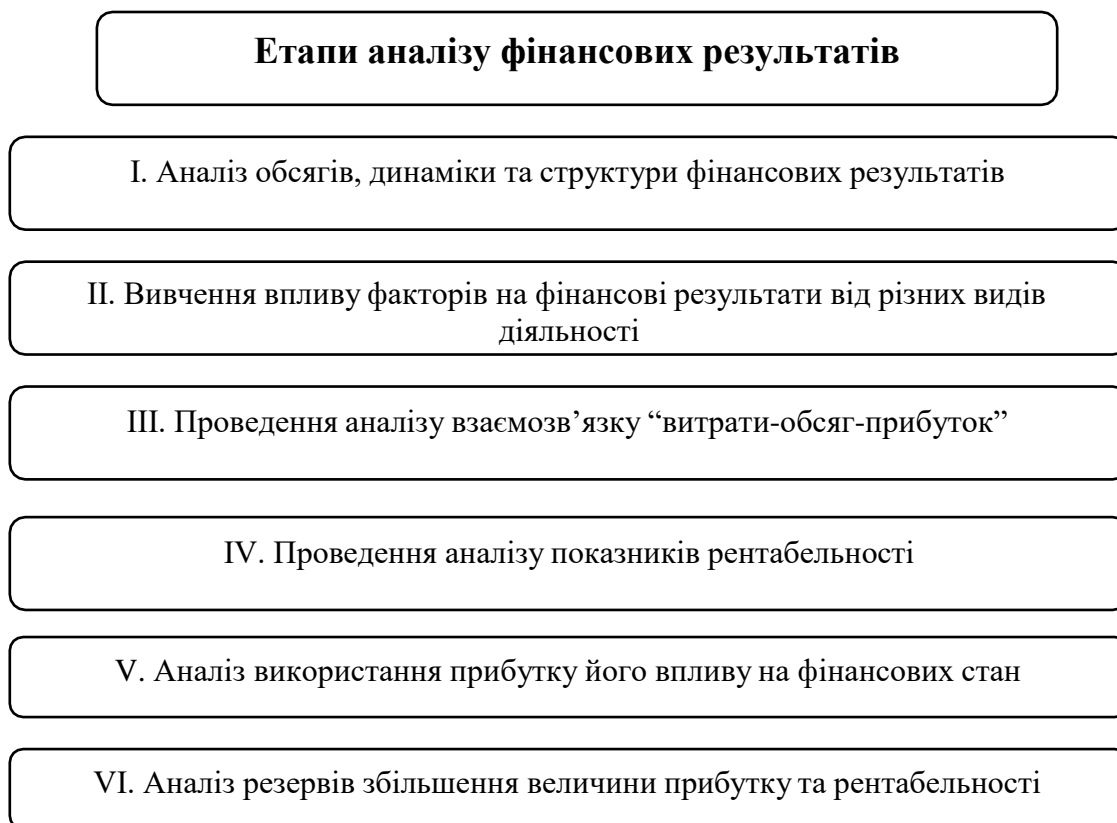
Джерелами аналітичної інформації, яка необхідна для проведення аналізу фінансових результатів є:

- фінансова, податкова, статистична, управлінська звітність;
- дані первинного обліку, синтетичного та аналітичного обліку доходів і витрат;
- бізнес-план; фінансовий план; результати маркетингових досліджень; аудиторські звіти і висновки; результати попередньо проведених аналітичних досліджень тощо.

Для здійснення аналізу фінансових результатів необхідно:

- провести оцінку їх рівня та динаміки;
- дослідити структуру прибутку звітного періоду (з використанням вертикального аналізу);
- встановити зміну окремих складових та визначити ступінь їх впливу на величину прибутку та зміну темпів його зростання.

Проведення аналізу фінансових результатів проводять за наступними етапами (рис. 3.1):

Рис. 3.1. Етапи аналізу фінансових результатів підприємства

Джерелами для аналізу динаміки, структури та рентабельності доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» є: Баланс (форма № 1) і форма № 2 “Звіт про фінансові результати” (додатки А, Б, В).

Складові балансу і фінансової звітності відображають різні аспекти господарської діяльності та події за звітний період, а також інформацію, що стосується попереднього звітного періоду та вказують на принципи обліку та зміни в них, що дозволяє контролювати та переглядати діяльність підприємства в майбутньому.

Послідовність процесу аналізу доходів, витрат і результатів управління обмежується визначенням фінансових результатів промислового підприємства, а саме процесом зіставлення доходів і витрат, а тому аналіз необхідно починати із горизонтального та вертикального аналізу, що впливають на їх динаміку та структуру.

Першим етапом аналізу є оцінка рівня і динаміки змін доходів і витрат у часі з метою встановлення тенденцій їх поведінки (табл.3.1).

Таблиця 3.1

**Аналіз рівня і динаміки змін доходів, витрат і фінансових результатів
ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» за 2020-2022 рр.**

Показники	Величина, тис. грн.			Відхилення			
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021/2020 р		2022/2021 р	
				грн.	%	грн.	%
Чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	36909	54046,7	21744,5	17137,7	146,4	-32302,2	40,2
Інші операційні доходи	—	—	—	—	—	—	—
Інші доходи	—	—	—	—	—	—	—
Всього доходи	36909	54046,7	21744,5	17137,7	146,4	-32302,2	40,2
Собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг	36466,9	50007,1	20970,8	13540,2	137,1	-29036,3	41,9
Інші витрати	—	3295,1	185,4	3295,1	—	-3109,7	5,6
Всього витрати	36466,9	53302,2	21156,2	16835,3	146,1	-32146	39,7
Фінансовий результат (прибуток / збиток) до оподаткування	442,1	744,5	588,3	302,4	168,4	-156,2	79

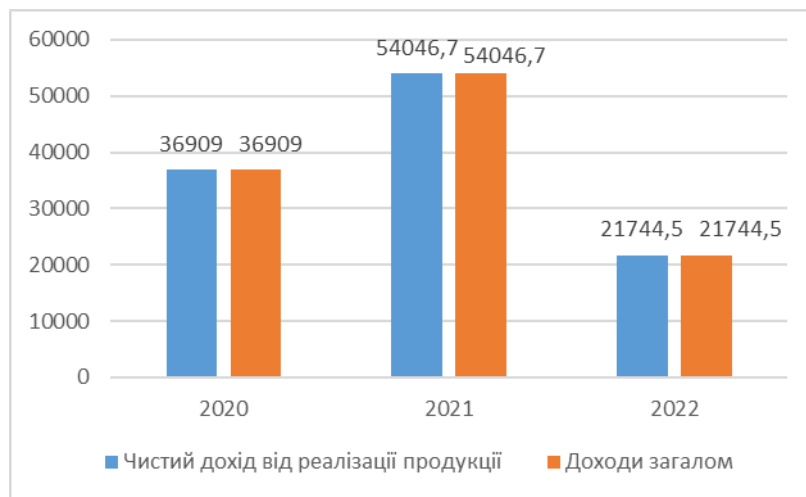
Відповідно до даних табл. 3.1, які розраховані на основі даних Звіту про фінансові результати досліджуваного підприємства «Меш Інвест» бачимо, що у 2022 році, абсолютна величина загальних доходів зменшилася на 32302,2 тис. грн у порівнянні з попереднім роком та збільшилася на 17137,7 тис. грн у 2021 році у порівнянні з попереднім 2020 роком. Така ж ситуація з його складовими, а саме чистим доходом від реалізації. Чистий дохід від реалізації продукції збільшився у 2021 році на 17137,7 тис. грн., а у наступному році зменшився на 32302,2 тис. грн.

Відповідно до даних витрат, бачимо, що загальна величина витрат у 2021 році збільшилася на 16835,3 тис. грн. у порівнянні з попереднім роком. За

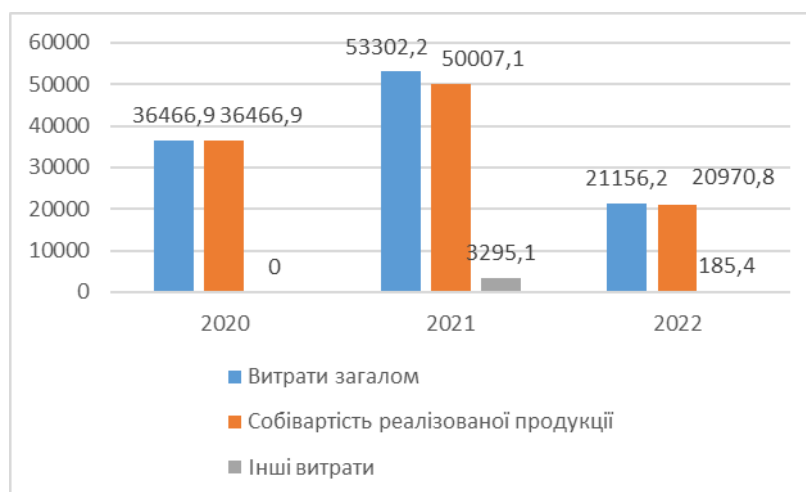
період, який береться до уваги можна спостерігати нестабільні зміни собівартості реалізованих товарів, робіт, послуг. Слід зазначити, що у 2022 році підприємству вдалося знизити інші витрати на 3109,7 тис. грн., тобто на 5,6%, що все ж є позитивним для підприємства.

Фінансовий результат у 2022 році є значно меншим, оскільки зменшився на 156,2 тис. грн., тобто на 21 %. Такий вплив відбувся внаслідок теперішніх умов війни.

Наочне відображення зміни доходів та витрат ТОВ «Меш Інвест» протягом 2020-2022 рр. наведено на рис. 3.2 та рис. 3.3.

Рис. 3.2. Графічне відображення рівня доходів підприємства за 2020-2022 рр.

Рис. 3.3. Графічне відображення рівня витрат підприємства за 2020-2022 рр.

Наступним етапом аналізу є оцінка складу і структури доходів та витрат, тобто визначення питомої ваги до загального підсумку.

Цей етап дає можливість отримати інформацію про динаміку зміни питомої ваги досліджуваних показників за аналізований період до загальної величини показників (табл. 3.2).

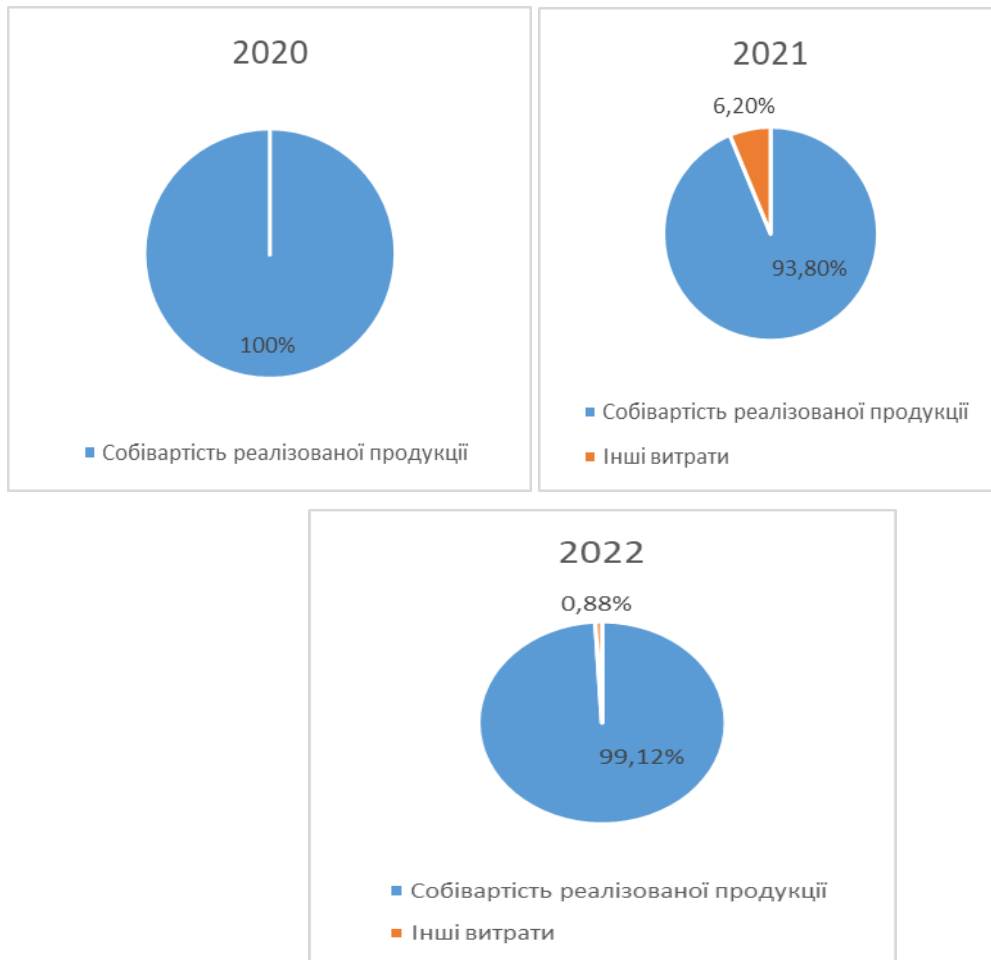
Таблиця 3.2.

**Аналіз структури і складу доходів, витрат і фінансових результатів
ТОВ «МЕШ ІНВЕСТ» за 2020-2022 рр.**

Показники	Величина, тис. грн.			Питома вага у %			Абсолютне відхилення (+/-)	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	21/20	22/21
Чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	36909	54046,7	21744,5	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Інші операційні доходи	—	—	—	—	—	—	—	—
Інші доходи	—	—	—	—	—	—	—	—
Всього доходи	36909	54046,7	21744,5	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг	36466,9	50007,1	20970,8	100,00	93,8	99,12	-6,20	5,31
Інші витрати	—	3295,1	185,4	—	6,20	0,88	6,20	-5,31
Всього витрати	36466,9	53302,2	21156,2	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Фінансовий результат (прибуток / збиток) до оподаткування	442,1	744,5	588,3					

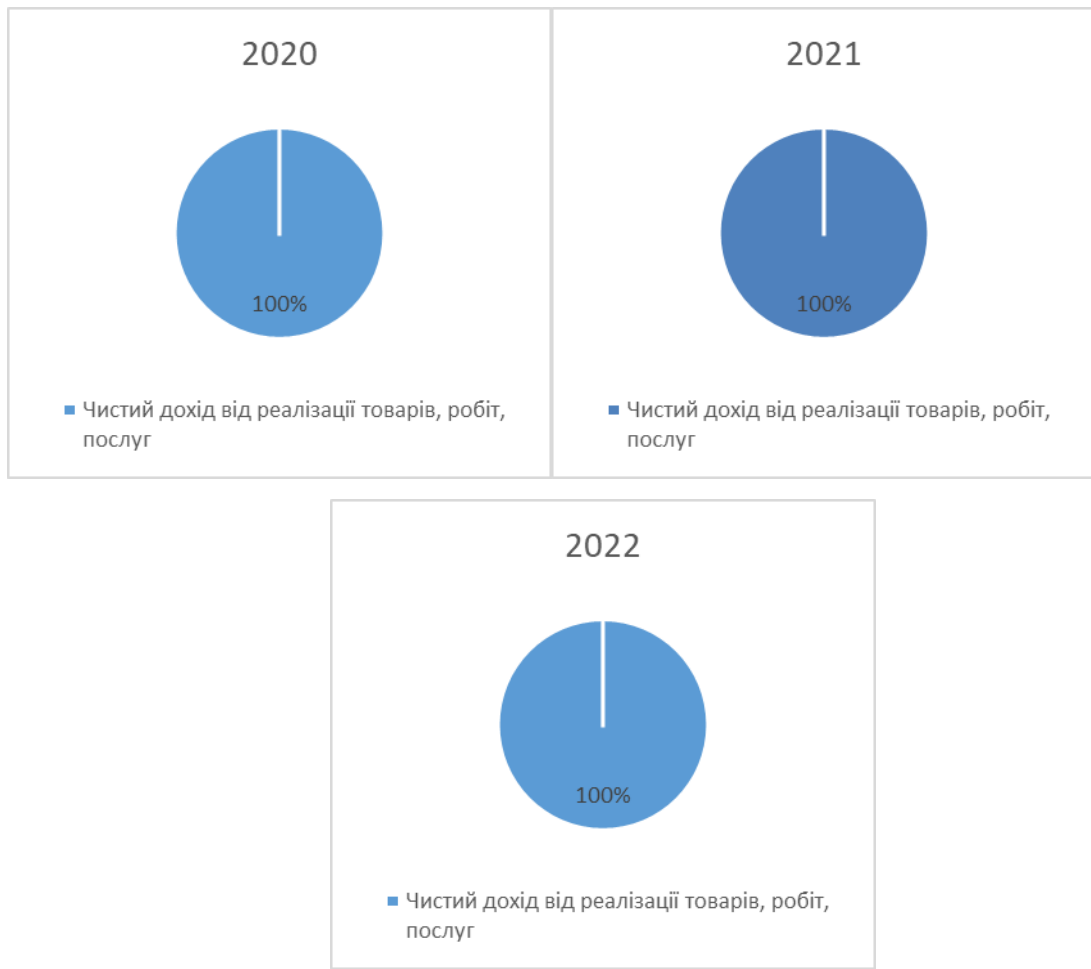
В структурі витрат значну частку займає собівартість реалізованої продукції. На основі даних табл. 3.2 бачимо, що її частка у 2021 році зменшилася на 6,18%, а у наступному році зросла на 5,32%.

Відобразимо структуру доходів і витрат графічно у вигляді кругової діаграми для більш наочного сприйняття на рис. 3.4. та рис. 3.5.

Рис. 3.4.

Склад і структура витрат ТОВ «Меш Інвест» за 2020-2022 рр.

Рис. 3.5.

Склад і структура доходів ТОВ «Меш Інвест» за 2020-2022 рр.

Відповідно до даних табл. 3.1 спостерігаємо, що відбулось збільшення величини прибутку до оподаткування у 2021 році на 302,4 тис. грн. у порівнянні з 2020 роком. Низький рівень прибутку у 2020 році пояснюється тим, що у країні розпочалася пандемія. На початку пандемії підприємство частково не функціонувало, а тому зменшились доходи. У 2022 році ситуація не покращилась, оскільки у порівнянні з 2021 роком доходи зменшились на 156,2 тис. грн., що становить 79 %. Отож, зміну прибутку до оподаткування ТОВ «Меш Інвест» у період 2020-2022 року в загальному можна оцінити як таку, що коливається.

Рис. 3.6. Графік відображення динаміки зміни прибутку до оподаткування ТОВ «Меш Інвест» за 2020-2022 рр.

Таким чином, проведений аналіз рівня, динаміки та структури доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест» дозволяє зробити висновок, що досліджуване підприємство є прибутковим. Прибуток за останній рік зазнав суттєвих змін, що є негативним для підприємства, оскільки він знизився на 156,2 тис. грн. Підприємство пов'язує такий показник з початком повномасштабного вторгнення.

Рекомендуємо керівництву підприємства ТОВ «Меш Інвест» враховуючи сучасні економічні умови надалі більш ретельно планувати рівень доходів і витрат, для того, щоб не допустити зменшення величини прибутку, а також вжити заходів, що дозволять максимізувати величину доходів і мінімізувати величину витрат, що позитивно вплине на прибутковість підприємства в перспективі.

3.2. Аналіз прибутковості діяльності підприємства

Для того, щоб зробити об'єктивну характеристику ефективності діяльності підприємства необхідна певна аналітична інформація. Слід

зауважити, що користувачам, яких цікавить рівень віддачі використаних ресурсів, а також вкладеного капіталу інформації про абсолютний розмір прибутку буде недостатньо. Враховуючи це для проведення оцінювання рівня прибутковості діяльності підприємства роблять оцінку рентабельності. Для того, щоб її розрахувати потрібно суму отриманого прибутку розділити на показник, рентабельність якого визначають.

Слід зауважити, що проведення аналізу рентабельності є досить поширеним в сучасних умовах. Це пояснюється тим, що рентабельність належить до досить інформативних та комплексних показників.

Показник рентабельності є основною відносною ознакою, що відображає на скільки ефективно підприємство веде діяльність та рівень його прибутковості. Рентабельність відображає рівень віддачі ресурсів, які є наявні у підприємства та використання капіталу. Даний показник дозволяє оцінити чи здатне підприємство окупити понесені в процесі діяльності витрати. Постійне збільшення величини прибутку підприємства є основною метою, а також стимулом, що дозволить в перспективі розвивати та розширювати виробництво.

У сучасній аналітичній практиці зустрічається широкий перелік показників рентабельності. Той чи інший показник розраховують залежно від запитів зацікавлених у інформації користувачів. Показники рентабельності дозволяють з різних сторін охарактеризувати рівень прибутковості підприємства та ефективність його діяльності.

Характеристика основних показників рентабельності подано табл. 3.3

Таблиця 3.3

Характеристика показників рентабельності

№ п/п	Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку
1	Коефіцієнт рентабельності активів	Цей коефіцієнт призначений для того, щоб визначити ефективність використання активів підприємства для формування прибутку	Чистий прибуток / Середньорічну вартість

2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Призначений для оцінки ефективності використання власного капіталу. Даний показник показує скільки прибутку припадає на 1 гривню власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічну вартість власного капіталу
3	Коефіцієнт рентабельності продажу	Коефіцієнт показує величину чистого прибутку, яка припадає на 1 гривню чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Чистий прибуток / Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
4	Коефіцієнт рентабельності основних засобів	Показник призначений для визначення ефективності вживання основних засобів з генерування прибутку підприємства. Даний показник показує, скільки прибутку припадає на 1 гривню основних засобів фірми.	Чистий прибуток / Середньорічну вартість основних засобів

Проведення факторного аналізу показників рентабельності слід починати із ознайомлення з попередніми даними для розрахунків, наведеними в табл.3.4.

Таблиця 3.4

Показники рентабельності діяльності ТОВ «Меш Інвест»

№	Показники, тис. грн	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+/-)	
					2021/2020	2022/2021
1	Чистий прибуток	362,5	610,5	482,4	248,0	-128,1
2	Середньорічна вартість активів	38322,4	43028,9	50060,1 5	4706,5	7031,25
3	Середньорічна вартість власного капіталу	9063,45	10718,4 5	11264,9	1655	546,45
4	Чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг	36909	54046,7	21744,5	17137,7	-32302,2
5	Коефіцієнт рентабельності продажу	0,98	1,12	2,21	0,14	1,09
6	Коефіцієнт рентабельності активів	0,94	1,42	0,96	0,48	-0,46
7	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	4,00	5,69	4,28	1,69	-1,41

Слід зазначити, що найкращі показники рентабельності були у 2021 році.

Таким чином, можемо зробити висновок, що досліджуване підприємство найменш ефективно працювало у 2020 році, а найкраще у 2021 році. Спостерігається незначне покращення ситуації у 2022 році, що потребує вжиття заходів спрямованих на забезпечення такої величини чистого прибутку, яка буде не меншою ніж у попередньому 2021 році.

Як бачимо, всі показники рентабельності у 2020 році мають тенденцію до зниження. Така тенденція пояснюється зниженням величини чистого прибутку. Коефіцієнт рентабельності активів у 2020 році становив 0,94% та збільшився на 0,48 і при цьому відбулося зростання середньорічної вартості активів на 4706,5. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу також найнижчий за всі роки, бо у 2021 році мав значення на 0,48 % більше. Коефіцієнт рентабельності продажу має значення – 0,98% у 2020 році. Це означає, що на 1 гривню чистого доходу від реалізації товарів, робіт і послуг припадає 9,8 тис. грн чистого прибутку. У 2021 році всі розраховані показники рентабельності значно зросли. А у 2022 році розрахований показник рентабельності активів зменшився на 0,46%, а рентабельності власного капіталу на 1,41% , а рентабельність продажу зросла на 1,09%.

Показник рентабельності реалізації продукції відображає питому вагу отриманого прибутку у собівартості та у виручці проданої продукції, тобто він показує скільки припадає прибутку підприємства на 1 гривню реалізованої продукції, тому варто провести аналіз впливу факторів на показники рентабельності із метою виявлення факторів, що призвели до їх погіршення та визначення резервів підвищення ефективності функціонування підприємства (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Розрахунок впливу факторів на рентабельність продажу ТОВ

«МЕШ ІНВЕСТ» за 2021-2022 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	Відхилення
1. Прибуток, грн.	610,5	482,4	-128,1

2. Виручка від реалізації товарів, робіт і послуг, грн.	54046,7	21744,5	-32302,2
3. Рентабельність продажу, %	1,13	2,22	1,09

Визначаємо вплив факторів методом ланцюгових підстановок:

$$R_{п} = 610,5 / 54046,7 = 1,13\%$$

$$R_{у} = 610,5 / 21744,5 = 2,81\%$$

$$R_{ф} = 482,4 / 21744,5 = 2,22\%$$

Висновок: рентабельність продажу ТОВ «Меш Інвест» зросла за рахунок впливу наступних факторів:

— впливу зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$R_{у} - R_{п} = 2,81 - 1,13 = 1,68\%$$

— впливу зміни виручки від реалізації на рентабельність:

$$R_{ф} - R_{у} = 2,22 - 2,81\% = -0,59\%$$

$$\text{Загальний приріст рентабельності:} = 1,68 + (-0,59) = 1,09\%$$

Так, згідно даними аналізу бачимо зростання рентабельності від продажів на 1,09 %. Тому на зміну рентабельності вплинули такі фактори: зміна виручки на -0,59 в.п та зміни прибутку на 1,68 в.п. Тому дохід (виручка) виступає як резерв підвищення рентабельності.

Як зазначалося вище, до показників дохідності капіталу відноситься рентабельність власного капіталу. В аналізі підвищення його рівня найбільший інтерес мають засновники підприємства, його власники та акціонери, оскільки він відображає кількість отриманого прибутку за звітний період на вартість вкладеного капіталу підприємства (табл. 3.6.).

Таблиця 3.6

Розрахунок впливу факторів на рентабельність власного капіталу

Показники	2021	2022	Відхилення
1. Прибуток, грн.	610,5	482,4	-128,1
2. Середньорічна вартість власного	10718,45	11264,9	546,45

капіталу, грн.			
3. Рентабельність власного капіталу, %	5,69	4,28	-1,41

Визначаємо вплив методом ланцюгових підстановок. Розрахунок:

$$РП = 610,5/10718,45=5,69\%$$

$$РУ = 610,5/11264,9=5,42\%$$

$$РФ = 482,4/11264,9=4,28\%$$

Висновок: рентабельність власного капіталу знизилася за рахунок впливу таких факторів:

– вплив зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$Ру - Рп = 5,42-5,69= -0,27$$

– вплив зміни вартості власного капіталу на рентабельність:

$$Рф - Ру = 4,28-5,42= -1,14$$

$$\text{Загальний приріст рентабельності: } (-0,27)+(-1,14)=- 1,41$$

За результатами проведеного аналізу рентабельності власного капіталу у 2021 році зменшилася на 1,41 %, що показує зменшення чистого прибутку підприємства на одиницю власного капіталу.

Наступний етап аналізу є аналіз рентабельності активів товариства. На рівень рентабельності активів, перш за все, впливають їх оборотність та рентабельність реалізованих товарів. Вплив факторів на мультиплікатор рентабельності активів (модель Дюпона) та виявлення резервів їх збільшення.

Відповідно, модель Дюпона базується на 4 моделях:

- частина доходу (виручки), що залежить від собівартості;
- частка оборотних коштів у складі активів підприємства;
- частка основних засобів і нематеріальних активів у структурі оборотних коштів підприємства.

Проведемо детальний та комплексний аналіз впливу факторів на зміну рентабельності активів з використанням вказаної моделі. За основу для розрахунку візьмемо валовий прибуток та побудуємо багатфакторну модель:

$$\text{Рентабельність активів} = \frac{\text{Прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}} =$$

$$= \frac{B - C}{A} = \frac{B/C - C/C}{A/C} = \frac{B/C - 1}{A/OA \times OA/Z \times Z/C} =$$

$$= \left(\frac{B}{C} - 1 \right) \times \frac{OA}{A} \times \frac{Z}{OA} \times \frac{C}{Z},$$

де B — виручка від реалізації товарів, робіт, послуг; C — собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг; A — середньорічна вартість активів; OA — середньорічна вартість оборотних активів; Z — середньорічна вартість запасів.

Шляхом проведення певних математичних перетворень отримаємо таку чотирьох факторну модель: $(x - 1) \times y \times z \times k$,

де x — питома вага виручки, що припадає на собівартість продукції; y — питома вага оборотних активів у складі активів підприємства;

z — питома вага запасів у складі оборотних активів підприємства; k — оборотність запасів підприємства.

Щоб визначити вплив розглянутих факторів на зміну рентабельності активів скористаємося способом ланцюгових підстановок з одночасним поєднанням абсолютних різниць та отримаємо наступне:

$$\Delta P_x = (x_1 - x_0) \times y_0 \times z_0 \times k_0$$

$$\Delta P_y = (x_1 - 1) \times (y_1 - y_0) \times z_0 \times k_0$$

$$\Delta P_k = (x_1 - 1) \times y_1 \times z_1 \times (k_1 - k_0)$$

$$\Delta P_z = (x_1 - 1) \times y_1 \times (z_1 - z_0) \times k_0$$

Проведемо розрахунок впливу факторів на мультиплікатор рентабельності активів підприємства на основі даних табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Показники ТОВ «Меш Інвест» для проведення аналізу рентабельності активів

№ п/п	Показники	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+/-)
1	Виручка від реалізації товарів, робіт, послуг, тис. грн	54046,7	21744,5	-32302,2
2	Собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг, тис. грн	50007,1	20970,8	-29036,3
3	Середньорічна вартість запасів, тис. грн	30397,6	39953,05	9555,45
4	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	30397,6	39953,05	9555,45
5	Середньорічна вартість активів, тис. грн	43028,90	50060,15	7031,25
6	Рентабельність активів, %	0,093	0,015	-0,078

З метою проведення розрахунку впливу факторів на зміну рентабельності активів підприємства, що досліджується побудуємо табл. 3.8 з вихідними даними.

Таблиця 3.8

Розрахунок вихідних даних

№ п/п	Показники	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+/-)
1	Виручка на 1 грн. собівартості, (x)	1,08	1,04	-0,04
2	Питома вага оборотних активів у структурі активів підприємства, (y)	0,71	0,80	0,09
3	Питома вага запасів у структурі оборотних активів підприємства, (z)	0,71	0,80	0,09
4	Оборотність запасів підприємства, (k)	1,65	0,52	-1,13

Результати проведення аналізу впливу факторів наведено в табл. 3.9

Таблиця 3.9

Розрахунок впливу факторів на зміну рентабельності активів

Підстановка	x(x-1)	y	z	k	ΔP
ΔP_x	0,08	0,71	0,71	1,65	0,06
ΔP_y	0,04	0,80	0,71	1,65	0,04
ΔP_z	0,04	0,80	0,80	1,65	0,042
ΔP_k	0,04	0,80	0,80	-1,13	-0,028
Разом					-0,078

Беручи до уваги розраховані дані табл. 3.9 бачимо, що рентабельність активів зменшилася на 0,078 %, що є негативним для підприємства. Відповідно до результатів проведеного аналізу за допомогою моделі Дюпон резервом підвищення рентабельності активів виявлено покращення оборотних активів у структурі активів підприємства, тобто збільшення кількості оборотів, які активи проходять за звітний період.

3.3. Контроль як ключова функція управління діяльністю підприємства: організація і методика

Сьогодні найбільш актуальною постає проблема здійснення дієвого та ефективного контролю за діяльністю підприємства. Жоден суб'єкт господарювання не обходиться без системи контролю, який є однією з найважливіших функцій управління і виступає засобом зворотного зв'язку між суб'єктом та об'єктом підприємницької діяльності.

Перевірка витрат, доходів і результатів діяльності підприємства потребує застосування певних методичних прийомів контролю та методів дослідження облікової інформації, визначення доходів, витрат і результатів, їх зіставлення з витратами та визначення доходів на підставі розрахунково економічних розрахунків.

Методичні прийоми внутрішньогосподарського контролю доходів, витрат і результатів діяльності включають огляд діяльності окремих об'єктів товариства, обґрунтування доходів на підставі економіко-математичних розрахунків, правильність перевірки визначення доходів і результатів, зустрічну перевірку витрат, а ще процес систематизації і групування виявлених порушень і недоліків, складання різних робочих документів та актів звірки.

Головна увага внутрішньогосподарського контролю зосереджена на аналізі інформаційної системи, включаючи систему бухгалтерського обліку,

вивченні управлінської інформації, дослідженні економічності та ефективності господарських операцій.

Метою внутрішньогосподарського контролю доходів і витрат діяльності та фінансових результатів є встановлення справедливості щодо повноти, правдивості та неупередженості первинних документів, бухгалтерських даних і звітності підприємства в частині його витрат, доходів і фінансових результатів діяльності.

Завдання контролю доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства:

- встановлення дотримання достовірності відображення витрат, доходів і фінансових результатів;
- перевірка правильності визначення фінансового результату та відображення його в бухгалтерському обліку;
- виявлення факторів, які повною мірою впливають на формування фінансового результату, витрат і доходів, а ще формування інформаційної бази для того, щоб провести чіткий аналіз результатів діяльності товариства.

Основним завданням класифікації внутрішньогосподарського контролю є визначення його видів за найбільш суттєвими та стійкими ознаками, зокрема цільовою установкою, функціональною метою та колом завдань, часом здійснення, компетенцією та способом взаємовідносин суб'єктів тощо. (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

**Види внутрішньогосподарського контролю за основними
класифікаційними ознаками**

№	Кваліфікаційна ознака	Види контролю
1	Відносно терміну завершення господарських операцій	Попередній, поточний, наступний
2	За функціональною метою	Лінійний, функціональний, операційний
3	За способом взаємовідносин працівників	Односторонній, взаємний

4	За повнотою охоплення	Тематичний, комплексний
5	За джерелами інформації	Документальний, фактичний

Система внутрішньогосподарського контролю має вирішувати завдання які є поточними, а також завдання які поставлені для досягнення довгострокових цілей підприємства. Відсутність внутрішньогосподарського контролю доходів, витрат і фінансових результатів має негативний вплив на підприємство, оскільки може відбуватись швидка плинність кадрів. Цілеспрямованість системи даного контролю має на меті те, що в процесі правильної роботи буде виявлятися результати управління у ієрархічному впливі суб'єкта підприємства на об'єкт.

В межах поставлених завдань внутрішньогосподарський контроль спрямований на досягнення таких цілей:

- виявлення внутрішніх резервів підприємства і визначення шляхів ефективного їх використання;
- уніфікація і стандартизація облікових процесів;
- забезпечення поінформованості персоналу про існуюче законодавство і нормативні акти, що стосуються його діяльності;
- розробка процедур, що дають можливість організувати ефективну систему контролю;
- виявлення та інформування керівництва про серйозні порушення;
- перевірка наявності адекватної програми навчання персоналу потребам інноваційної діяльності;
- перевірка наявності системи формування і руху управлінської інформації;
- розробка політики і стандартів обслуговування клієнтів [40].

На практиці ТОВ «Меш Інвест» не завжди є чітко розподілені обов'язки серед персоналу підприємства, і також відсутні посадові інструкції. Через те, що існують такі факти у діяльності товариства вони спричиняють деякі проблеми у обліку та звітності. Вважаємо, що керівництву слід взяти це до

уваги, оскільки вони не мають достатнього часу, щоб перевірити виконання вказівок, і часто не володіють специфічними інструментами такої перевірки. Тому вони не можуть своєчасно виявити недоліки та відхилення в господарській діяльності підприємства. А дані внутрішньогосподарського контролю допомагають швидко отримати потрібну інформацію щодо відхилень при здійсненні господарських операцій.

Сферою внутрішньогосподарського контролю доходів, витрат і фінансових результатів економічного суб'єкта є операції, які здійснюються з використанням грошей. Предметом виступають прибутки, збитки, витрати, податки та інші. А об'єктом контролю є фінансова, виробнича та комерційна діяльність товариства.

Вважаємо, що грамотне управління для підприємства – це безперервне вдосконалення внутрішньогосподарського контролю.

Для організації проведення внутрішньогосподарського контролю необхідно використовувати наступну інформаційну базу: бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, дані аналітичного і синтетичного обліку, первинну документацію, наказ про облікову політику, Головну книгу і Журнали-ордери.

На підставі плану контролю за доходами та витратами розробляється програма контролю, яка і буде визначати обсяг планових процедур, необхідних для здійснення загального плану. Складаючи програму контролю контролер чи ревізор направляє всю свою увагу на перевірку усіх діючих ділянок контролю. Щоб швидше вивчити ситуацію доходів, витрат і фінансових результатів товариства необхідно провести експрес - тестування бухгалтерської служби.

При внутрішньогосподарському контролі підлягають вивченню такі документи: банківські виписки, платіжні доручення, рахунки-фактури, квитанції, чеки, талони, авансові звіти, таблиць обліку, накази та листки непрацездатності.

Внутрішньогосподарський контроль за доходами і витратами починається з перевірки правильності ведення обліку рахунків 7 і 9 класу. Виявлені

порушення та помилки заносяться в робочі документи контролера чи ревізора. Дані документи можуть бути оформлені у вигляді таблиці із вказаними порушеннями чи у вигляді нормативного документа, який порушений, а також рекомендації ревізора щодо усунення порушення.

Далі, після проведеної перевірки складається акт ревізії доходів, витрат і фінансових результатів. В цьому документі повинні бути вказані :

- якісна, доречна характеристика порушення;
- розрахунки впливу порушення на зміну показника;
- назву показника, який змінений.

Узагальнення фактів порушення виявлених у ході перевірки підприємства, повинно містити: які нормативні правові акти, законодавчі чи окремі положення порушені, за який період виявились порушення, розмір документально підтвердженого збитку.

Згідно результатів даної перевірки варто зробити певні висновки і внести пропозиції щодо усунення недоліків. Правильно оцінюючи документи товариства при проведенні перевірки контролер чи ревізор має встановити дотримання достовірності і законності усіх здійснених операцій.

Отже, внутрішньогосподарського контроль – це необхідна умова існування підприємства ТОВ «Меш Інвест», а розглянуті напрями вдосконалення практики організації контролю можуть слугувати орієнтиром для керівника підприємства щодо формування системи внутрішньогосподарського контролю в короткостроковій перспективі.

Серед основних особливостей і переваг даного виду економічного контролю є всеохоплюючий характер та безпосередність його здійснення в процесі господарської діяльності. Функціонування ефективно налагодженої системи внутрішньогосподарського контролю в межах даного підприємства дозволить врегулювати чимало факторів, що впливають на успішність його діяльності в цілому.

Висновки до розділу

Провівши аналіз та дослідивши особливості контроль формування фінансових результатів ТОВ «Меш Інвест» в системі управління підприємством, можемо зробити висновки:

1. Проведений аналіз рівня, динаміки та структури доходів, витрат та фінансових результатів на основі даних звіту про фінансові результати ТОВ «Меш Інвест» дозволяє зробити висновок, що досліджуване підприємство є прибутковим. Лише прибуток за останній рік зазнав суттєвих змін, що є негативним для підприємства, оскільки він знизився на 156,2 тис. грн. Підприємство пов'язує такий показник з початком повномасштабного вторгненням.

2. Слід зазначити, що найкращі показники рентабельності ТОВ «Меш Інвест» були у 2021 році. Таким чином, можемо зробити висновок, що досліджуване підприємство найменш ефективно працювало у 2020 році, а найкраще у 2021 році.

3. Внутрішньогосподарського контроль – це необхідна умова існування підприємства ТОВ «Меш Інвест», а розглянуті напрями вдосконалення практики організації контролю можуть слугувати орієнтиром для керівника підприємства щодо формування системи внутрішньогосподарського контролю в короткостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

Рівень ефективності діяльності підприємства «Меш Інвест» можна оцінити на основі достовірної інформації про витрати, доходи і фінансові результати, яка міститься у звітності підприємства, зокрема і у Звіті про фінансові результати. Адже від величини фінансового результату залежить можливість подальшого розвитку товариства, його фінансова стійкості на ринку та підвищення рентабельності діяльності.

У процесі дослідження сутності поняття «фінансові результати», що наведені в різних джерелах виявлено різні підходи до тлумачення даного поняття, що пов'язане з його складністю. Встановлено, що на законодавчому рівні відсутнє визначення цього поняття, а наведені лише визначення його окремих показників. Пропонуємо, фінансовий результат розуміти як прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат вважається одним з найважливіших економічних показників, який буде узагальнювати усі результати господарської діяльності та надавати повну оцінку ефективності цієї діяльності.

Встановлено, що є такі види класифікації фінансових результатів: за періодом формування, за процесом формування, за джерелами формування, в залежності від змісту, за відповідністю, за групами доходів, за значенням підсумкового результату, в залежності від характеру використання, за особливостями оподаткування та за методикою розрахунку. Розширення розглянутого переліку класифікаційних ознак фінансового результату дозволять в майбутньому розробити систему управління його окремими складовими з метою управління його рівнем у довгостроковій та короткостроковій перспективі.

З'ясовано, що основними нормативно-правовими документами, які регулюють облік фінансових результатів в Україні є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс

України, П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 17 «Податок на прибуток», план рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, а також Міжнародні стандарти фінансової звітності.

Основною метою організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності можемо вважати надання користувачам необхідної та своєчасної інформації про розмір доходів та витрат підприємства у правильні терміни. Досліджуване підприємство веде облік згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Наказу про облікову політику на підприємстві. Аналітичний та синтетичний облік на підприємства ведеться відповідно за типовими субрахунками бухгалтерського обліку, а проводки створюються та узагальнюються відповідно до робочого плану рахунків і відображаються в первинних документах.

Досліджено, фінансовий результат формується шляхом списання на рахунок 79 «Фінансовий результат» в кінці звітного періоду рахунки обліку доходів і витрат, тобто класу 7 та 9. ТОВ «Меш Інвест» для відображення інформації про фінансові результати в кінці звітного періоду формує Звіт про фінансові результати (форма № 2-м) у якому відображає інформацію щодо суми одержаних протягом звітного періоду доходів підприємства, витрат та фінансових результатів.

Досліджено систему внутрішньогосподарського контролю за витратами, доходами та фінансовими результатами підприємства. Встановлено, що ефективна система внутрішньогосподарського контролю дозволяє достовірно виявляти переваги і недоліки та розробляти заходи щодо покращення фінансових показників діяльності.

Проведений аналіз рівня, динаміки та структури доходів, витрат та фінансових результатів на основі даних звіту про фінансові результати ТОВ «Меш Інвест» дозволяє зробити висновок, що досліджуване підприємство є прибутковим. Лише прибуток за останній рік зазнав суттєвих змін, що є

негативним для підприємства, оскільки він знизився на 156,2 тис. грн. Підприємство пов'язує такий показник з початком повномасштабного вторгнення.

Слід зазначити, що найкращі показники рентабельності ТОВ «Меш Інвест» були у 2021 році. Таким чином, можемо зробити висновок, що досліджуване підприємство найменш ефективно працювало у 2020 році, а найкраще у 2021 році.

А згідно з результатами проведеного аналізу за допомогою моделі Дюпон резервом підвищення рентабельності активів виявлено покращення оборотних активів у структурі активів підприємства, тобто збільшення кількості оборотів, які активи проходять за звітний період.

ПЕРЕЛІК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами та допов.) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. Національне Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності “Дохід”: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (із змінами та допов.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності” URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 “Дохід”. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI (із змінами та допов.) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
6. Вороніна О. О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04. *Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)* Харків, 2009. URL: <http://disser.org.ua/file23976.html>.
7. Білик М. Д. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування: монографія КНУТД, 2012. 280 с.
8. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2010. Вип. 18(1). С. 130–141.
9. Мочерний С. В. Економічна теорія: навчальний посібник за ред. С. В. Мочерний. 4-те вид., стереот. К. : Академія, 2009. 640 с.
10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник за заг. ред. Н. М. Ткаченко. 5-те вид. допов. і перероб. К.: Алерта, 2011. 976 с.

11. Гринавцева О. В. Облік і аудит готової продукції та її фінансових результатів від реалізації (на прикладі малих металопереробних підприємств України): автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04. К. 2005. 19 с. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/ard>.

12. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник : навчальний посібник за заг. ред. А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. Київ : Знання, 2010. 1072 с.

13. Борисов А. Б. Большой экономический словарь. М. : Книжный мир, 2010. 627 с. 14. Теорія бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.if.ua/books/46.html>.

14. Валуєв Б. І. Облікова політика промислового підприємства – управлінська спрямованість підходу. Вісник ЖДТУ. 2005. № 2 (32). С. 61–65.

15. Шинкаренко Д. В. Особливості аудиту та аналізу фінансових результатів. Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 16. С. 181-185. URL <http://nbuv.gov.ua>.

16. Біла О. Г. Фінанси підприємств [Текст]: навч. посібник. Львів: Магнолія, 2009. 383 с.

17. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект. Економіка харчової промисловості. 2018. Вип. 4. С. 48-57. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN>.

18. Мельник Т. Ю. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства. *Молодий вчений*. 2015. № 8 (23). Ч. 2. С. 63–68.

19. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів заг. ред. Ф. Ф. Бутинця. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП “Рута”, 2009. 912 с.

20. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики: моногр. Тернопіль: Карт-бланш, 2009. 260 с.

21. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку: підручник. К.: Каравела; Піча Ю. В., 2009. 624 с.

22. Мельник Т. Ю. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства. *Молодий вчений*. 2015. № 8 (23). Ч. 2. С. 63–68.

23. Яріш П. М., Касьянова Ю. В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій. *Управління розвитком*. 2015. № 4(144). С. 159–162.

24. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посібник. К.: Кондор, 2007. 180 с.

25. Стаднюк Т. С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. № 1. С. 127- 132.

26. Кузнецова С. А. Синергетичний розвиток бухгалтерського обліку для становлення «економіки знань» в Україні: монографія. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. 148 с.

27. Кузнецова С. А. Синергія бухгалтерської звітності в управлінні АПК України: монографія. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. – 156 с.

28. Житний П. Обліково-аналітичні проблеми використання виробничого потенціалу та шляхи їх вирішення. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 1. С.41-50.

29. Стаднюк Т. С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. № 1. С. 127- 132.

30. Глушук О. М. Зарубіжні методи аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможного підприємства. *Міжнародний збірник наукових праць*. №3(21). с. 87-95 URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/54/1/87.pdf>.

31. Тимошук О. Л. Оцінювання ймовірності банкрутства підприємств за допомогою дискримінантного аналізу та нейронних мереж. Системні

дослідження та інформаційні технології. 2018. № 2. С. 22-34. URL: <http://nbuv.gov.ua>.

32. Кириченко О. П. Методи та моделі діагностики ймовірності банкрутства підприємства. *Молодий вчений*. 2016. № 2. С. 49-52. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>.

33. Карачарова К. А. Методи прогнозування фінансової неспроможності підприємства. Економічний аналіз : зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. Том 21. № 1. С. 292-297.

34. Євенко Т. І. Методологічні аспекти прогнозування ймовірності банкрутства банківських установ. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2013. Вип. 9(2). С. 117-121. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/apreg>.

35. Кушнір Н. Б. Особливості антикризового управління та економічної діагностики підприємства в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2016. №5. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek>.

36. Назаренко О. В., Лукаш Р. В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. № 22. 2018. С. 19-25.

37. Шкроміда В. В., Шкроміда Н. Я. Оцінювання економічного потенціалу господарюючих суб'єктів в ринковому середовищі: монографія. Івано-Франківськ: Вид. Кушнір Г.М. 2013. 196 с.

38. Шинкаренко Д. В. Особливості аудиту та аналізу фінансових результатів. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 16. С. 181-185. URL <http://nbuv.gov.ua>.

39. Біла О. Г. Фінанси підприємств: навч. посібник. Львів: Магнолія, 2009. 383 с.

40. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект. *Економіка харчової промисловості*. 2018. Вип. 4. С. 48-57. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp>.

41. Мельник Т. Ю. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства. *Молодий вчений*. 2015. № 8 (23). Ч. 2. С. 63–68.

42. Яріш П. М., Касьянова Ю. В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій. *Управління розвитком*. 2015. № 4(144). С. 159–162.

43. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посібник. К.: Кондор, 2007. 180 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "МЕШ ІНВЕСТ"	Дата(рік,місяць,число)	Коди
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	33358131
Вид економічної діяльності	Будівництво житлових і нежитлових будівель	за КОПФГ	2610400000
Середня кількість працівників, осіб	21	за КВЕД	240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		41.20
Адреса, телефон	вулиця Пекарська, буд. 1, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300		66660

1.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	584,8	2 350,7
Основні засоби :	1010	7 164,4	5 749,7
первісна вартість	1011	13 306,6	12 814,1
знос	1012	(6 142,2)	(7 064,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7 749,2	8 100,4
II. Оборотні активи			
Залишки :	1100	7 182,8	6 826,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11 094,3	23 474,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	314,1	45,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	33,5	2 946,8
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	8 877,7	-
Усього за розділом II	1195	27 502,4	33 292,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	35 251,6	41 393,2

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 739,0	4 076,0
Додатковий капітал	1410	0,2	0,2
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 974,5	6 337,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	7 713,7	10 413,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	2 000,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7 072,2	7 067,6
розрахунками з бюджетом	1620	15,8	90,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	17,8	203,4
розрахунками з оплати праці	1630	80,7	404,5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	20 351,4	21 214,1
Усього за розділом III	1695	27 537,9	30 980,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	35 251,6	41 393,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	36 909,0	46 323,6
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	36 909,0	46 323,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(36 466,9)	(45 528,2)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(36 466,9)	(45 528,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	442,1	795,4
Початок на прибуток	2300	(79,6)	(143,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	362,5	652,2

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

*ЕП Віблій Ігор
Володимирович*

Віблій Ігор Володимирович

(ініціали, прізвище)

Фоміних Лідія Петрівна

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "МЕШ ІНВЕСТ"	Дата(рік,місяць,число)	2022	01	01
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	33358131		
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UA26060170010082672		
Вид економічної діяльності	Будівництво житлових і нежитлових будівель	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	23	за КВЕД	41.20		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		66660		
Адреса, телефон	вулиця Пекарська, буд. 1, м. КАЛУЩ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300				

1. Баланс на 31 грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
			На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	-
Первісна вартість	1001	-	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 350,7	-	-
Основні засоби :	1010	5 749,7	10 323,8	10 323,8
первісна вартість	1011	12 814,1	19 056,3	19 056,3
знос	1012	(7 064,4)	(8 732,5)	(8 732,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-	-
Усього за розділом I	1095	8 100,4	10 323,8	10 323,8
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	6 826,0	14 813,6	14 813,6
у тому числі готова продукція	1103	-	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 474,6	19 421,2	19 421,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	45,4	45,4	45,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 946,8	60,6	60,6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-	-
Усього за розділом II	1195	33 292,8	34 340,8	34 340,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-
Баланс	1300	41 393,2	44 664,6	44 664,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 076,0	4 076,0
Додатковий капітал	1410	0,2	0,2
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 337,0	6 947,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	10 413,2	11 023,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2 000,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7 067,6	3 813,3
розрахунками з бюджетом	1620	90,4	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	203,4	-
розрахунками з оплати праці	1630	404,5	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21 214,1	29 827,6
Усього за розділом III	1695	30 980,0	33 640,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	41 393,2	44 664,6

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2021 _____ Р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	54 046,7	36 909,0
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	54 046,7	36 909,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(50 007,1)	(36 466,9)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 295,1)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(53 302,2)	(36 466,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	744,5	442,1
Податок на прибуток	2300	(134,0)	(79,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	610,5	362,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Віблій Ігор
Володимирович

Віблій Ігор Володимирович

(ініціали, прізвище)

Фоміних Лідія Петрівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "МЕШ ІНВЕСТ"	Дата (рік, місяць, число)	2023 01 01
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	33358131
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ 1	UA26060170010082672
Вид економічної діяльності	Будівництво житлових і нежитлових будівель	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників, осіб	18	за КВЕД	41.20
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця Пекарська, буд. 1, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300		66660

І. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	10 323,8	9 890,4
первісна вартість	1011	19 056,3	20 817,1
знош	1012	(8 732,5)	(10 926,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10 323,8	9 890,4
II. Оборотні активи			
Залишки :	1100	14 813,6	33 058,5
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19 421,2	12 193,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	45,4	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	60,6	313,2
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	34 340,8	45 565,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	44 664,6	55 455,7

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 076,0	4 076,0
Додатковий капітал	1410	0,2	0,2
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 947,5	7 429,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	11 023,7	11 506,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 813,3	5 501,3
розрахунками з бюджетом	1620	-	540,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	25,9
розрахунками з оплати праці	1630	-	98,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	29 827,6	37 784,0
Усього за розділом III	1695	33 640,9	43 949,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	44 664,6	55 455,7

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2022 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21 744,5	54 046,7
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21 744,5	54 046,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20 970,8)	(50 007,1)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(185,4)	(3 295,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(21 156,2)	(53 302,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	588,3	744,5
Податок на прибуток	2300	(105,9)	(134,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	482,4	610,5

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП Віблій Ігор
Володимирович

Віблій Ігор Володимирович

(ініціали, прізвище)

Фоміних Лідія Петрівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад